

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX

Kaina 15c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 9, 1976

Nr. 264

Maskvos žodžiai mažiau karingi

Spalio revoliucijos parade mažiau ginklų ir šiltesni žodžiai Washingtonui ir Pekinui

Maskva. — 1917 metų spalio revoliucijos minėjimas Maskvoje buvo lapkričio 7 (pagal seną rusų kalendorių tada buvo dar spalio). Šių metų minėjime buvo mažiau demonstruojama ginklų, o naujų visai neparodyta, ir kalbėtojai buvo mažiau agresyviūs. Kalbėtojai ragino visas tautas mažinti ginklavimąsi ir imti "pavyzdį" iš sovietų.

Analizuojant paradus, kalbas, susidaro įspūdis, jog sovietai nori prisigerinti ir Washingtonui, ir Pekinui, bando atgauti savo įtaką Vid. Rytuose ir, kaip sako "Monitor", nori sustiprinti Rytų Europos kontrolę.

Jimmy Carterio adresu susilaikoma ko nors negero pasakyti. Jau bandoma priminti jo kampanijos metu pasakytus antisovietinius žodžius. Žino, kad reikės su juo derėtis ir sutarti

dėl ginklų apribojimo. Susilaiko ir nuo naujų Kinijos valdovų kritikos. Kinai tuo pačiu dar neatsilygina. Paskutinėmis dienomis jie nemaža kalbėjo apie nuolatinis sovietų ūkinius sunkumus, maisto trūkumą, pranašavo ir Kremiaus valdžios kritkę.

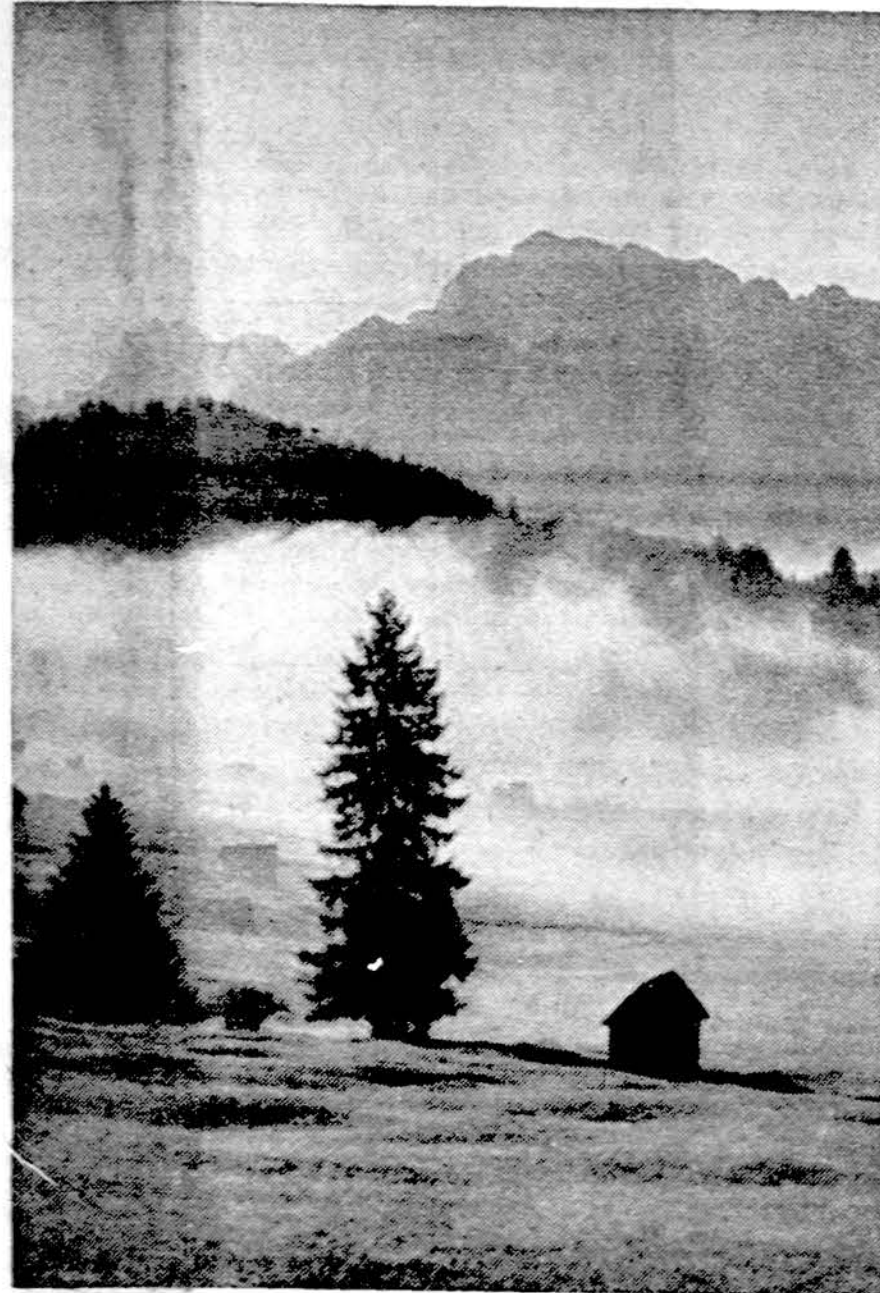
Minėjimo išvakarėse kalbėjo Flodor Kulakov, galimas Brežnevo įpėdinis. Jokio piktesnio žodžio Pekino adresu nebuvo. Kinijos vyriausybė, ne partija, kaip visados daro, atsiuntė sveikinimą. Sveikinimo tekstas buvo kiek šiltesnis nei anksčiau, bet nieko neužsimenama apie ketinimus sunormalizuoti santykius.

Buvo atvykę ištikimi sąjungininkai, tarp jų ir Čekoslovakijos bosas Gustav Husak.

Miško gaisrai Sibire

Maskva. — Sovietų Sąjungos darbininkams skiriamas "Trud" pranešė, kad naktį iš spalio 17 į 18 dieną Rytų Sibire, Chabarovsko srityje, į šiaurę nuo Kinijos sienos, pradėjęs siausti milžiniškas miško gaisras, užėmęs 800 km frontą. Smarkaus vėjo varomas, gaisras išsiplėtė nuo Chabarovsko iki Birobidžano (žydų autonominės srities) ir vakarus.

Chabarovskas, milijoninis miestas prie Amuro ir Ussurio, praėitą savaitę skendo dūmų debesyse. "Trud" paminėjo padarytus didelius gaisro nuostolius kaimams, tiltams, fabrikams, mokykloms. Nukentėjo elektros laidai, buvo sutrukdytas geležinkelio susisiekimas. Gaisrą gesina 10,000 žmonių. (t.)

Rudens miglos Bavarijos Alpe

PERSEKIOJIMAI SOVIETIJOJ PADIDĖJO

Amnesty International 1977 skelbia
Sąžinės belaisvių metais

Strasburgas. — Tarptautinės organizacijos Amnesty International IX kongreso darbus Strasburge, Prancūzijoje, baigiant buvo paskelbtas išsamus raportas apie šios organizacijos veiklą ir politinių kalinių bei sąžinės belaisvių padėtį pasaulyje. Pagal paskelbtus duomenis, šimtas dvylikoje pasaulio kraštu įvairiuose kontinentuose tebėra pažeidžiamos pagrindinės žmogaus pilietinės teisės.

Amnesty International raporte pateikia konkrečius duomenis apie politinių kalinių ir sąžinės belaisvių padėtį Azijos, Afrikos bei Lotynų Amerikos kraštuose. Atskiroje ilgoje raporto dalyje yra aptariami Sovietų Sąjungoje vykdomi žmogaus teisių bei laisvių pažeidimai. Sąžinės belaisvių padėtis Sovietų Sąjungoje ne tikai nėra pagerėjusi, bet pastaruoju metu dargi pablogėjo. Vien dėl savo politinių arba religinių įsitikinimų žmonės Sovietų Sąjungoje tebėra suimami ir dažnai be jokio teismo laikomi kalėjimuose arba psichiatrinėse ligoninėse. Jų tarpe yra ne tikai daug intelektualų, bet ir paprastų darbininkų.

Raportas paminia elektriką Jėčesavo Igrunovo, Odesoje, kuris dėl tariamos priešsovietinės

veiklos buvo uždarytas į psichiatrinę ligoninę. Ypač griežtai persekiojami Amnesty organizacijos nariai: Kovaliovas ir Tverdoklebovas buvo nuteisti sunkiomis bausmėmis vien dėl to, kad priklausė tai organizacijai. Organizacijos atstovai sovietų Rusijoje buvo vieninteliai, kurie negalėjo dalyvauti Strasburge įvykusiame kongrese.

Amnesty International tikslas yra — sekti žmogaus teisių pažeidimus pasaulyje ir, galimybių ribose, padėti politiniams ir sąžinės sumetimais persekiojamiems žmonėms. Uždavins nėra lengvas, nes sąžinės belaisvių skaičius yra didelis, o žinių apie juos yra mažas. Dabartiniai metu apie šimtas tūkstančių organizacijos narių 78-nuose kraštuose konkrečiai rūpinasi apie dviejų tūkstančių belaisvių likimu. Siekama dar labiau atkreipti pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus, Amnesty International ateinančius 1977 metus paskelbė "Sąžinės belaisvių metais".

Jam ne vieta tarp laisvų žmonių

Londonas. — Redakcijos gautą britų spaudos iškarpių apie Londone neseniai apsilankiusių sovietų komunistų partijos centro komiteto nari Borisą Ponomarevą ir kaip jis buvo ten sutiktas. Spauda jį apkaltino stalinizmu ir tiesioginiu prisidėjimu, likviduojant milijonus žmonių Sovietų Sąjungoje. Londone Heathrow aerodrome Ponomarevą ir jį lydinčią delegaciją pasitiko keli šimtai demonstrantų su plakatais, smerkiančiais sovietų vykdomus pagrindinius žmogaus teisių pažeidimus.

Kita demonstracija prieš Ponomarevą įvyko jam besilankančio profesinio sąjungų centre Londone. Čia parlamento narys Winston Churchill, garsaus valstybininko anūkas, kalbėdamas žmonių miniai pareiškė, jog Ponomarevas yra nepageidaujamas svečias. Šis žmogus nepriimtų rodytis laisvų žmonių tarpe, nes atstovauja tironijai. Tačiau didžiausio įtempimo priešiškas pasiekė pačiuose parlamento rūmuose. Ponomarevui ir sovietų ambasadoriui atvykus į parlamento posėdį, konservatorių partijai priklausantys parlamento nariai pateikė balsavimui rezoliuciją, reikalaujančią pašalinti iš posėdžių salės nepageidaujamus svečius. Ponomarevas ir sovietų ambasadorius, nelaukdamai balsavimo rezultaty, patys išėjo iš salės.

Nuvertino vitamino C

Pittsburghas. — Šio miesto medikai mokslininkai, kurie prieš dvejus metus skelbė didelę vitamino C naudą, savo teigimus pakeitė. Prisipažįsta, kad vitaminas nepadaidėja sulauktyti slogos. Dr. John Coulehan, Pittsburgho universiteto profesorius, viename medicinos žurnale rašo, kad ankstesni tyrimai, duodant vaikams vitamino C, buvo parodę, jog padėjo nugaltinti beprasidedančią slogą, bet vėlesni, kitose vietose tokie pat tyrimai to nepatvirtino.

Daug žemės drebėjimų

Teheranas. — Stiprokas žemės drebėjimas šiaurės rytinėje Irano daly sugriovė tris kaimus. Buvo užmušta 16, sužeistų 32.

Kitas drebėjimas užregistruotas Mindanao saloj, Filipinuose. Dar užregistruota drebėjimų Saonikų apylinkė, Graikijoje; centrinėje Japonijoje; Kinijoje drebėjimas turėtų būti stiprus. Hong Kongo observatorija užregistravo jo stiprumą pagal Richterio skalę 6.3. Centras apie 200 mylių nuo Yunnan provincijos sostinės Kuming miesto.

Pietų Afrika suiekė nepriklausomybę vienai savo provincijai, sukūrė juodųjų valstybę Transkei, bet Jungtinės Tautos nepriklausomybės nepripažįsta. Nuotraukoj premjerai P. Afrikos Vorster (k.) ir Transkei Matanzima pasirašo nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Atominė jėgainė prie Michigano ežero

Washingtonas. — Vakar Aukščiausioji teismas atmetė Ilinojaus valstijos prašymą Sand Dunes, Indianos šiauriniame pakraštyje, neįleisti statyti atominės jėgainės. Jėgainės buvimas būtų pavojingas visiems, kurie naudojami Michigano ežerui.

New York. — "Wall Street Journal" rašo, kad kai kurie įtakingi demokratai pradeda baimintis dėl Carterio galimų blogų santykių su demokratiniu Kongresu. Panašiai yra buvę ir jam esant Georgijos gubernatoriumi.

Richardo Daley nesėkmės

Washingtonas. — "U.S. News" (XI.15) suregistavo Chicago mero Richardo Daley politinės mašinos tyrinėjimo nesėkmes. Respublikonas James Thompson laimėjo gubernatoriaus vietą prieš Daley išstatytą Howlett; Daley proteguojamas lt. gubernatorius Neil Hartigan taip pat pralaimėjo; Ilinojaus valstijos balsų atidavimas Fordui iki minimumo sumažina mero nuopelnus Carterio akys, tuo pačiu ir įtaką.

Jacqueline nori būti ambasadore

Atėnai. — Atėnų laikraščio "Acropolis" žiniomis, Jacqueline Kennedienė Onassis gali būti paskirta Amerikos ambasadore Graikijai. Yra žinomas jos noras būti ambasadore kurio nors žymesnės Europos sostinėje — Paryžiuje, Londone ar Atėnuose.

Liuksemburgas. — Pirmą kartą istorijoje britų monarchas apilankė mažiausią Bendrosios rinkos valstybę, Liuksemburgą. Karalienė Elžbieta II su vyru princu Philipu atvyko trijų dienų vizitui. Juos pasitiko Liuksemburgo didysis kunigaikštis Jean ir jo žmona Josephine, Belgijos karaliaus Baudouin sesuo.

Mannheim, V. Vokietija. — Apie 800 buvusių nacių susirinko vienoj miesto salėj pagerbti II pasaulinio karo herojus. Prieš juos 300 asmenų surengė demonstracijas, ir policija turėjo užblokuoti prėjimą prie nacių. Naciai išdalino literatūros, garbinančios Hitlerį, ir paneigė kaltinimus dėl 6 milijonų žydų nužudymo.

Beirutas. — Libano prezidentas Elias Sarkis kreipėsi į savo tautiečius, prašydamas toleruoti kitų arabų ginkluotų pajėgų buvimą kaip vienintelę priemonę taikai išlaikyti.

Per paskutinę parą Beirute ir apylinkėse nuo susišaudymų žuvo 12 žmonių, sužeistų buvo 35.

Paryžius. — Jean - Paul Sartre, pranešė filosofas ir rašytojas, paprastai nepriima jokių premijų ar suteikiamų laipsnių, išskyrus Nobelio premiją, bet priėmė garbės daktaro laipsnį iš Hebrejų universiteto Jeruzalėje. Diplomą įteikė Izraelio ambasadorius Paryžiuje.

Belgradas. — Nelaimingam atsitikime, medžiojant, Austrijos ambasadorius nušovė Prancūzijos ambasadorių Jugoslavijai Pierre Sebilliau.

Nauji teroristų ginklai

Bostonas. — "The Boston Sunday Globe" rašo, jog abiejose Atlanto pusėse policijai yra žinoma apie teroristų pasirošimą savo veiksmams panaudoti nervus paralizuojančias dujas.

Su Meksika pasikeis kaliniai

Washingtonas. — Amerika ir Meksika susitarė pasikeisti kaliniais. 600 amerikiečių Meksikos kalėjimuose bus perkelta į Amerikos kalėjimus, o apie 1,200 meksikiečių į Meksiką. Amerikiečiai daugiausiai sėdi už narkotikus. Jie skundžiasi blogu elgesiu ir kad jų neaplaiko Amerikos konsulatų atstovai ar advokatai.

Carson City. — Nevados gyventojai galėjo balsuodami už prezidentą nebalsuoti nei už vieną. Buvo lape vienas langelis su užrašu "nei už vieną iš jų". Tokių balsavimo lapelių buvo 5,070, arba 2.46 proc. visų balsavusių.

Geneva. — Rodezija įspėjo Britaniją, kad neverstų jos labai greitai perduoti valdžią juodiesiems. Tai sukėlė paniką ir chaosą, visi baltieji pradėtų bėgti iš Rodezijos.

Varšuvos paktą valstybių manevrai

Mirė kun. A. Degutis

Holland, Pa. — Po ilgos ligos St. Joseph's slaugymo namuose, Holland, Pa., lapkričio 3 d. mirė a. a. kun. Andrius Degutis, Philadelphia's šv. Andriejaus liet. parapijos klebono kun. Jurgio Degučio brolis. Velionis buvo gimęs 1906 m. gruodžio 10 d., kunigu įšventintas 1939 m. gegužės 26 d. Palaidotas lapkričio 8 d. Girardville, Pa., iš šv. Vincento parapijos. Chicagoje liko kazimierietė ses. M. Verona.

Religija rinkimuose turėjo reikšmės

Washingtonas. — Religinės grupės rinkimams turėjo įtakos. Pastebėta, kad už Fordą balsavo 8 procentais katalikų daugiau negu normaliai balsuota už respublikoną kandidatą, bet už Carterį 5 proc. daugiau balsavo protestantų.

Atėnai. — Graikijos vyriausybė nacionalizavo visus Atėnų privačius 1,350 autobusus.

Mrs. Rosalynn Carter ir išrinktas prezidentu Jimmy Carter rinkiminės kampanijos metu. Visi pripažįsta, kad Carterio žmona prie laimėjimo daug prisidėjo.

Prasideda Carterio bėdos

Pains, Ga. — Jimmy Carterio miesto baptistų bažnyčios dekanas antrą kartą iš eilės sutiko geriau užrakinti bažnyčią, negu įleisti juodą pastorį. Rev. Clennon King iš Albany, Ga., norėjo įeiti į bažnyčią, bet jo neleidė. Jam įteikė 1965 metų rezoliuciją, kurioje pasakyta, kad bažnyčion neįleidžiami nei juodukai, nei civilinių teisių agitatoriai.

Carteriui nėra tai malonu girdėti. Atostogaudamas prie Atlanto, Carteris sakė, kad ateišanti sekmadienį jis pats dalyvaus pamaldose, kai kongregacija balsuos ką toliau daryti. Jis tik nesakė, ką darys, jei bus nubalsuota juodukų neįleisti.

KALENDORIUS

Lapkričio 9: Teodoras, Eustolija, Aušantas, Miglė.

Lapkričio 10: Leonas D., Trifena, Vaisilgas, Nirmeda. Saulė teka 6:31, leidžias 4:37.

ORAS

Dalnai apsiniaukę, šilčiau, apie 50 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

NEPAKANTA ASPIRINUI

Aspirinas — salicilinė rūgštis (salicylic acid — acidum salicylicum — jo cheminis vardas) didžia dalimi įeina sudėtinį apie keturis simtus vaistų. Tai daugiausia vartojamas vaistas. Vien šiame krašte aspirino pagaminama ir sunaudojama kiekvienais metais apie 16,000 tonų.

Laimė, kad dauguma aspirino naudojančių žmonių negauna įsijautrinimo nuo aspirino vartojimo. Daugelis tokių vartotojų apatū lengvus neregulus — skrandžio suerzinimą ir kraujavimą.

Kai kuriems žmonėms aspirinas gali sukelti sunkias — net mirtinas — astmos atakas, sutinimus (angioedema), išbėrimus (urticaria) — dilginines ir šoką (shock) — alpimą. Tokie negertumai iki šiol buvo vadinami aspirinui įsijautrinimu. Geriau dabar tokius negertumus vadinti nepakanta aspirinui (aspirin intolerance), mat nesusekta, kad aspirinas sukeltų alerginę reakciją.

Kaip aspirinui nepakanta pasireiškia

Jautriems žmonėms aspirinui nepakanta pasireiškia vienaip ar dvejopai. Svarbiausia — susitraukia bronchų spindis (bronchoconstrictive effect). Tada sunku atsukti. Tai panašu į astmos sukeliamus negertumus. Šalia tokio negertumo dar prisideda nosyje atsiradę polypai ir odoje labai mažos kraujosruvos (purpura). Kartais trečiojo negertumo: astma, tekėjimas iš nosies (rhinorrhea) ir polypai nosyje gali pirma atsirasti negu ima trauktis bronchų spindis. Taip daugiausia nutinka pusamžio sulaukusios moterims. Urticaria ir sutinimai pasitaiko dažniausia tiems žmonėms, kurie kankinasi chroniška urtikaria (dilgine).

Aspiriną nepakeliantių šiaip sveikų žmonių priskaitoma nuo 0,2 proc. iki 0,9 proc. Astma negaliojančių tarpe aspirino nepakelia nuo 3-15 proc. Chroniška dilgine negaliojančių tarpe aspirino nepakentia 40-55 proc. Taip ir priskaituojama šia me krašte aspirino nepakelianti vienas milijonas žmonių.

Aspirinui nepakanta dar neišaiškinta

Medicina dar neišaiškino, kodėl aspirinas kartais sukelia minėtus negertumus. Vieniems aspirinas padeda, kitiems negertumus suteikia. Įvairios teorijos sugalvotos išsiaiškinti, bet kol kas dar nėra galutinai išsiaiškinta, kaip aspirinas susijędina su kuriais asmenimis.

Aspirinas — salicilinė rūgštis yra gaminama vaistų fabrikuose tonais. Bet aspirino randasi mažomis dozėmis gamtoje — augaluose ir maisto gaminiuose. Jau pereitame šimtmetyje išleisose Vokietijoje chemijos reikalus knygoje minima, kad keli milijonai aspirino randasi deviuose šimtuose svarų arbatos. Da bar naudojami modernūs būdai susekinti aspirino ir jam giminingų benzoatų skysčiuose ir maiste. Dabar galima susekti labai mažai aspirino kiekius: 1-2 miligramai šimto gramų medžiagos. Tokie mažai aspirino kiekiai skysčiuose ar maiste gali pakentėti tik kai kuriems aspirino nepakeliantiems žmonėms. Mat, jei kas kokią nors medžiagą — jis užvodia tą medžiagą iš kelių metrų ir susigeria.

Turi aspirino maistas

Gamtose aspirino ir jam giminingo benzoato (šis rūgštis naudojama maiste konservavimui).

randasi daug mažesni kiekiai, palyginus kiek vartojama maisto konservavimui tos benzoinės rūgšties. Tyrimais susekta, kad sekantieji maisto dalykai ir geriniai turi miligramų aspirino ir benzoatų viename šimto gramų medžiagos: Bananai: aspirino 5, benzoatų neturi - 0. Mėlynės: 0-100. Brokoli: 0, 1 iki 2; Kalafiorai: 0, 1-2; Kavos pupelės: 0, 2-10; Imbieras: 0, 1-3. Žalios vynuogės: 0-4. Žali žirniai: 0, 1-5; Jambikos pipiras: 2-4,0. Likvicia: 5, 0. Bruknės: 2-6, 20-100. Argentinos raudonas vynuogės: 0, 4-6; Arbata — kinų, japonų: 0-1, 3-5; Vermutai: 1-4, 1-2; Apelsinų marmeladas: 0-6, 0.

Neturi aspirino maistas

Kai kurie maisto gaminiai neturi nei aspirino, nei benzoatų. Neturi ir duona, bet kai kurios kepyklos aptepa duoną benzoatu. Miltai, javiniai, ryžiai, cukrus, bulvės. Sviestas, margarinas (išskyrus mažai kalorijų turintį), salotoms aliejai. Kiaušiniai, pienas, grietinė. Mėsa, įskaitant vištieną ir kalakutieną. Žuvis, žuviniai, nuplauti prieš vartojimą. Salotai, krapai, petražolės, grybai.

Ištiestas aspirino (ir benzoatų) kiekis ir nerasta tyrimais susekama kiekio šiuose maisto dalykuose: vaisiai, riešutai, prieskoniai, taip pat ir vynai, alus įvairių rūšių.

Atsirado aspirino (ir benzoatų) kiekis ir nerasta tyrimais susekama kiekio šiuose maisto dalykuose: vaisiai, riešutai, prieskoniai, taip pat ir vynai, alus įvairių rūšių.

Atsirado aspirino (ir benzoatų) kiekis ir nerasta tyrimais susekama kiekio šiuose maisto dalykuose: vaisiai, riešutai, prieskoniai, taip pat ir vynai, alus įvairių rūšių.

Mokyti. Tarabildaitė ir dr. J. Adomavicius. Lietuvio sodybos, Chicago, aplinkoje. Nuotr. M. Nagio

rūšių, whiskė, ginas ir brandy. Netirtas buvo root beer, bet yra žinių, kad tas alus turi aspirino. Sodin ir be anglizgūsties skysčiai daugumoje turi priedų (benzoatų). Dar būna priedu Azo dažų šalia minėtų benzoatų šiuose maisto gaminiuose.

Kiek nesaugūs maisto gaminiai

Trečiam patiekalui vartojamas maistas ir saldiniai, deginimas cukrus, Life savers, fruit drops, wintergreen gumos, pripildytas šokoladas, lengvieji geriniai, vaisių gėrimai ir lemonadai, kiselius, marmeladas, vaisių želatina, vaisių sosa, vaisių jogurtas, ledai, pyrago pripildymai, vanila, šokolado pudingas, įvairūs sosa, plaktiniai.

Kepykloje paruoštas maistas: visi kepyklos gaminiai, išskyrus paprastus bandeles, krakerius, šūrio pyragaičius, bulvių dripsniai, pyragai ir pyragaičiai, valiai, blynų mišiniai, kai kurios rūšys makaronų ir spageti.

Uždarai-prieskoniai ir aptepimai naudojami maistas: grietinės sūriai, mažai kalorijų turintys margarinas, majonezas, salotoms vartojamas sosa, kai kurios rūšys catsup, mustarda, jossai, taip pat sosa žuvies, svingūnų, pomidorų, baltos grietinės.

Įvairūs maistas: purė, paruoštos sriubos, kai kurios vekuotos sriubos, vekuoti ir šaldyti maisto gaminiai, silkės, sardinės, žuvų gabalai (balls), kaviaras, sraigės, žuvis. Spalvotos dantų pastos.

Kryžminis medžiagų susijungimas

Mažai medicinoje žinoma apie susijungimą dviejų cheminių medžiagų maiste ir pagaminimą kenksmingo junginio. Taip būna su vanila — turimus junginius jungia su kitam maiste esamais benzoatais ir gamina nepakeliamus kai kuriems žmonėms junginius. Todėl, kai kurie žmonės negali valgyti rubarbarų, vynuogių, obuolių, gerti alaus. Žinoma, kad Azo dažai natūraliai nesiranda maiste. Jie prekybininkų pridėti prie maisto.

Tyrimais susekta, kad asmatikai gauna kryžminį susijungimą Azo dažų su aspirinu net iki 48 proc. Kryžminės reakcijos pasitaiko tarp aspirino ir ne narkotinių nuo skausmo vartojamų vaistų ir prieš uždegimą naudojamų vaistų (indomethacin, phenylbutazone).

Kaip susekama nepakanta aspirinui

Geriausiu susekama aspirinui nepakanta surinkus gerą medicinišką istoriją. Astma ir tekėjimas iš nosies, paprastai, gauna pirmosios valandos paėmus aspirino. Tuo tarpu kai dilgine ir patinimai (angioedema) reišiasi po vienos dienos. Jei pacientas yra labai jautrus aspirinui ir jei aspirino žmogus daug paima, minėti negertumai gali daug greičiau gautis.

Dilgine po aspirino paėmimo gali tęstis viena savaitę. Tie, kurie turi chronišką dilginę — jų nepakanta aspirinui gali siekti 22-29 proc. Tie, kurie yra jautrus aspirinui, jie dažniausiai esti jautrus ir benzoatams bei Azo dažams (tie dažai vartojami maisto dažymui).

Tyrimais susekta, kad ketvirtis pacientų būdami jautrus benzoatams ir Azo dažams visai to nežino, nes tie maisto priedai žmonėms nežinomi. Jie esti paslėptai dedami į daugelį vaistų, gerimų ir maisto gaminių.

Aspirinui nepakantos tyrimas

Svarbiausias darbas aspirino nepakeliantiems atliktinas yra vengti aspirino ir visų vaistų, turinčių salicylatų ir prieš uždegimą vaistų, nes su jais gali aspirinas kryžminiai jungtis.

Tokie žmonės, kurie jautrus aspirinui, negali naudoti maisto, turinčio benzoatų ir Azo dažų. Toks maistas sužymėtas čia kiek anksčiau kaip "kiek nesaugūs maistas". Prieš laikant nurodytos dietos, net iki 75-80 proc. pacientų pagerėja. Tie žmonės, kurie serga chroniška dilgine Urticaria (odos išbėrimas, panašiai kaip susidilginus) negali vartoti aspirino.

Didžiausias vargas aspirinui nepakanta negaliojantiems žmonėms yra jų nežinojimas, kuris maistas, vaistas ar gerimas neturi salicylatų, benzoatų ir Azo dažų, taip pat, kuris maistas, vaistas, gerimas turi tas medžiagas. Tas toks nesorientavimas užgesia atpažinimą jų nepakeliamų medžiagų daromos žalos.

Aišku, kad salicylatai (aspirinas), benzoatai ir azo dažai neturėtų būti dedami į tuos vaistus, kurie naudojami gydymui dilgines, astmos ir nosies įsijautrinimui (tekejimui-rinitui). Bet vis vien naudojami azo dažai gaminant vaistus prieš astmą ir prieš dilginę. Jau tų vienu dažų vaistuose būvimas tiems jautriems pacientams padidina sukeliamus negertumus ir trukdyti jų pranykimą.

ISVADA. Aspirino negali vartoti jo nepakentę asmenys. Taip pat aspirino ir Azo dažų bei benzoatų turinčio maisto bei gerimo negali vartoti jautrieji toms medžiagoms žmonės. Aspirinas nieko nepažeidžia, jis tik padidina karščių, pamažina skausmą, sumažina įdegimą. Geriausiai

Jaukioje Lietuvio sodybos svetainėje, Chicagoje, namiškiai ir jų svečiai klausosi mediciniškų pamokymų apie sveikatą. Nuotr. M. Nagio

LAISKAI "DRAUGUI"

SMULKMENOS, KURIOS NETURĖTŲ LIKTI NEATZYMĖTOS

Tiksliai nebepamenu, ar tai buvo pirmoji ar antroji vokiečių nacių — rusų komunistų karo savaitė 1941 m. vasarą. Iš rytus žygiuojančių vokiečių karių mažukas dalinys sustojo trumpam poilsui mūsų kieme, kur tuomet Kaune gyvenau. Kadangi vokiečių kariai buvo daug kalbesni negu ka tik išvytieji raudonieji, tai tarp jų ir mūsų, mokančių su jais susikalbėti, greitai susimezgė tam tikras "dialogas", ypač kad tarp jų atsirado ir toks fenomenas, kuris nors ir žygiuodamas pirmose eilėse ir rytus, geidė mokyti rusiskai ir domėjosi, ar negalėtų čia kur gauti rusų vokiečių kalbos žodyno. Kaip tik pastatė, kad turėjau tokį beveik atliekamą (Langenscheidt) ir šį jam perleiau. Sumokėjo gana padoriai, bene 10 markių.

Tai buvo jaunas karys, neseniai baigęs Karaliaučiaus administracijos mokslus, apkerėtas nacionalizmo ir gana ryškiai iškaitintas vokiškos misijos — Drang nach Osten. Jis vaizdavo, išmokęs rusų kalbą, didelę ateitį rytuose, nors mums ir nebuvo aišku, kiek toli jis ir tuos rytus pažygiuos, nes jis jau traukė pirmosios fronto eilėse, kur daugiau kulkų negu bet kokios ateities šviesių galimybių.

Atsirado tarp jų ir toks, kuris man nesivarždamas užpylė šalvot vandens, pareikšdamas, jog dabar Lietuva (taip pat ir Ukraina) bus prijungta prie Vokietijos. Lyg ir žado netekau toliau kalbėti apie laisvinimą nuo svetimų jungo.

bus, jei mes nevertosime aspirino visais minėtais atvejais. Vieną ligą, kada aspirinas vartotinas didelėmis dozėmis — tai reumatooidinis artritas.

PASISKAITYTI. Consultant, October, 1976

Kiek didesnio dėmesio vertas iš to pirmo sąlyčio su vokiečių kariais kitas patyrimas. Tarp kelių ar keliolikos karių buvo ir vienas, mūšikai tarant, karys-viršila. Jis sakė kariaus Balkanuose ir šiuo kartu minėjo Belgiją. Jis stebėjosi, kad Kaune jis nematęs to, ką jis matęs ten. Jis nematęs čia nė vieno po medžių pakarto žydo, kurių būvė ten apstu. Nesulaukęs reikiamo susidomėjimo tam savo pasakojimui, jis vis dėlto paklausė mane, ar man nesa žinoma, kur jis galėtų rasti kokį ir rytus pasitraukusių kauniškių tuščią butą. Negavęs teigiamo atsakymo, jis vis dėlto su pora kitų karių patraukė į Laisvės alėją "pasizvalgyti", kitaip tarant, paplėšikauti.

Lietuvos valstybinė leidykla 1942 ar 1943 m. išleido knygą "Žydai už Stalino pečių". Tai buvo vertimas vienos knygos, kurią Leipgig buvo išleidusi kažkuri vokiečių leidykla. Ar dar tebeverdiant ar jau berenkant ją, iš Leipgigo buvo gautas raštas su tai knygai skirtu papildymu. Tame papildyme buvo pasakyta (aišku, kad tik apytikriai tegaliu pakartoti), jog "vokiečių armija, įgyjaviusi ir Pabaltijį, rado vietos gyventojus susidorojus su žydais". Toks "papildymas" buvo aiškus istorijos faktų klatojimas, tad leidykloje norėta to papildymo išvengti. Bet tai padaryti nebuvo įmanoma. Čia visas vadžias savo rankose laikė reicho patikėtinis, kaip tik leipigietis vokieitis.

Sitas papildymas aiškiai rode, kad naciai už savo žiaurų elgesį atsakomybė nori suversti kitiems. Ir kai dabar spaudoje skaitai įvairius pranešimus apie kai kieno mėginimą apkaltinti už žydų žudymą ne tik atskirus asmenis, bet net ir visą mūsų tautą, tai aiškiai pamatai, kad nacių pastangos "užsisuoti" yra atnešusios savo vaisių. Be to, taip pat pagalvoji, ar ir anas viršios pasakojimas apie Balkanus nebuvo tik noras nusikratyti atsakomybės už savo tautiečių, ne vietinių gyventojų padarytus veiksmus.

Liudas Balvočius

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$28.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$28.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitevimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių atžymimą, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitose	\$28.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$28.00 \$17.00 \$11.00 —
Sveatinė	\$18.00 \$10.00 —

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija straipsnius taisy suvo nuožni. Nesumaudoję straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusierija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei nesusidėjęs, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 10-12 val. vakarų.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel. WA 5-2670
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antr., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. Tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSIERIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei nesusidėjęs, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-0000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGJA — CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
489-4441 — 561-4605

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G! skelbimų kainos visose priemonose.

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLYmple 2-1139
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIUR IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. karnas)
Val: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITE
7051 So. Washenaw. Tel. 778-6766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinių rėmų pasirinkimas.
Val: pirm., antr., penkt. 10-5-30
Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street.
Ofiso telef. RE 5-4416
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Val: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6103
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4850
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
Šeštadieniais pagal susitarimą.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

320 SO HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIOJO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PASIDALIJIMAS IDĖJOMIS, BET NE PLANAIS

Priešrinkiminių įkarščių buvo susirinkę daugiau kaip 1300 katalikų atstovų Detroito specialiai konferencijai, pavadintai lakonišku žodžiu "Call to Action" — kvietimas veiklai. Pagrindiniai posėdžiai sekcijose ir plenumoje vyko spalio 21-23 dienomis. Dalyvavo nemaža vyskupų, daugelio vyskupijų katalikų organizacijų atstovų ar kurių paskirtų asmenų, truputį mažokai sielovadoje tiesiogiai dirbančių kunigų ir klebonų.

Konferencijos išvados yra daugiau neigiamos, negu teigiamos. Rašoma, kad nei pati konferencija buvo tinkamai paruošta, nežiūrint iš anksto išsiuntintų klausimų, nei konferencijos pravedimas buvo darnus, nepaisant vadinamo katalikų elito dalyvavimo. Dėlto tiek neutralieji korespondentai, tiek katalikų katalikų spaudos atstovai apie konferenciją pasisako nelabai palankiai ir ją vertina tik tiek, kad čia buvo pasidalinta tik nuomonėmis ir idėjomis, bet ne principų pagilimu ir ne planais veiklai.

Po šios konferencijos "The National Catholic Register" (1976 lapkr. 7 d.) redaktoriaus straipsnis kritiškai atsiliepia apie patį suvažiavimą ir apie katalikų atstovus paskubomis svarstyti visų Amerikos katalikų Bažnyčios reikalų. Redakcija primena, kad "ta pamoka nėra tik pralaimėjimas, bet turi atkreipti ne vieno vyskupo dėmesį. Kartu pirmojo užmojo klaida turi būti aiškiai, net iki skaudaus aiškumo persvarstyta". Bet, kaip ten pat rašoma, ši konferencija ne reprezentavo visų Amerikos katalikų, — ji buvo tik būrelis žmonių nuomonės primetimas visam "kvietimui veiklai".

Užtat Amerikos vyskupų pirmininkas arkiv. J. Bernardinas po konferencijos pareiškė, kad konferencija per daug norėjo apgriauti, ne prie vieno svarbaus reikalo nepajėgė tinkamai sustoti ir padaryti apgalvotas išvadas. Antara, mažos katalikų grupės čia mėgino suvaizdinti neproporcingai didesnį vaidmenį už kitas, norėdamos susirinkusiųjų vardu išreikšti savo privačias nuomones. Konferencijos siūlymai bus dar svarstomi moralinių ir dogminių principų šviesoje Amerikos vyskupų, kurie padarys ir tinkamas išvadas.

Nėra reikalo plačiau aptarti šios katalikų konferencijos nutarimus, siūlymus, išvadas ir rekomendacijas vyskupų konferencijai pagyventi katalikų veiklą Amerikoje. Tačiau daugelis klausimų liečia ir mūsų reikalus. Daugumas priklauso parapijoms, katalikų organizacijoms, turinčioms ryšius su panašiomis vietos organizacijomis. Daugeio mūsų veikla glaudžiai siejasi su visų amerikiečių veikla, ypač su krikščioniško idealo įgyvendinimu.

Lenkai pajudino etninį klausimą konferencijos plenumo, priežiūrai, kad, nors jie sudaro 25 procentus visų Amerikos katalikų, programoje neturi klausimo savo reikalams svarstyti. "Argi lenkai ir lenkų kilmės katalikai turėtų išeiti su riaušėmis ir deginimais, kad būtų bendruose susirinkimuose išsklausyti", paklausė vienas lenkų atstovas iš Chicago. Gal lenkų skaičius ir nesudaro 25 procentų katalikų tarpe, bet jų žodis buvo teisingas ta prasme, kad etninis klausimas buvo ignoruojamas katalikų tarpe, kai jis jau nebeignoruojamas net liberalinėje visuomenėje ar valdžios viršūnėse.

Apie komunistų pavergtų kraštų katalikų ir kitų religijų

100 MERŲ CHICAGOJE

Sekmadienį ir pirmadienį O'Hare Hilton viešbuty buvo suvažiavę daugiau kaip 100 merų. Žinodami, kad rinkiminės kalbose Carteris žadėjo pagalbą miestams, jie dabar tarėsi,

persekiojimus Amerikos dvasinės viršūnės mažai težino. Juo mažiau žinojo, kaip paaiškėjo iš jų svarstymų, šioje konferencijoje dalyvavę delegatai. Jie net nesiūlydavo rezoliuciją, išreiškiančią simpatijas ir užuojautą pavergtiesiems savo broliams. Su pagarbos jausmais prisimename, kad Lietuvių Bendruomenės pastangomis prieš keletą metų maldos diena amerikiečių ragino tuometinis Amerikos vyskupų pirmininkas kard. J. Krol. Su dėkingumu prisimename, kad dabartinis pirmininkas, arkiv. J. Bernardinas, kun. Pugetvičiaus ir kitų prašomas, padarė pareiškimus spaudai apie persekiojamuosius. Prisimename ir to paties arkivyskupo šiais metais Vyčių seime Daytono pasakytus žodžius apie teisę ir tikėjimo laisvę ir prisiminimą Lietuvos kancijų. Džiaugiamės Katalikų federacijos Vasario 16 proga vyskupams išsiuntintais laiškais, primenančiais kenčiančią Lietuvą, ir bent dalies jų pozityviais atsakymais. Tačiau to negana. Katalikai iš savo tikėjimo gelmių turi reikšti viešą užuojautą persekiojamiems ir kenčiančioms tautos, nes tai yra tikro krikščioniškumo regima žymė.

Ne visi dėl šios konferencijos nepasisekimo yra tokie pesimistai. Detroito kard. J. Dearden savo kalboje priminė, kad tai padarė kelią, nors dulkėtą ir nepatogų, kurio reikės eiti, siekiant geresnės veiklos. Vyskupų konferencijos gen. sekretorius vysk. J. Rausch tai pavadino "dideliu priedu", kurio išvadas reikės svarstyti vyskupams, nors ir ne visas jas galės priimti ar pritaikyti gyvenimui. Bet tai vis dėlto, to paties vyskupo žodžiais tariant, "yra balsas dalies Bažnyčios atstovų, kurių nuomonių, idėjų ir nuotaikų nebus galima nesvarstyti". Žinoma, tikslesnę veiklą pagal teisinius ir tikėjimo dėsnius turės nustatyti patys vyskupai, pasiremami autoritetiniu visuotinės Bažnyčios moraliniais ir teisingumo klausimais mokymu.

Konferencijoje dalyvavo ir būrelis lietuvių. Jų reprezentacija buvo silpnėsnė, nes jie nebuvo skirti nei kurios vyskupijos, nei organizacijų, priklausančių vyskupijoms. Tačiau kun. Pugetvičius su savo draugais amerikiečiais, suprantančiais komunizmo persekiojimus ir grėsmę, katalikų sielovados tarnybos vardu pravedė užuojautos pareiškimą kenčiantiems ir persekiojamiems. Dalyvavo ir Kat. federacijos bei Kunigų vienybės atstovai, kurie prisidėjo prie pavergtųjų klausimo iškelimo. Negalime nustebti, jeigu to tinkamai nesuprato organizacijų ar vyskupijų atstovai, nes pastoracija čia daugiausia remiasi tik administracija ir veikla uždarose praparinėse organizacijose. Be to, jiems įtaką daro įvairūs "taikos" apaštalai, kurie mano, kad jų aplinka yra visas pasaulis ir jų siekimai — krikščionybės sumoderninimas.

Šis "kvietimas veiklai" neturėtų numušti pasitikėjimo savimi, nes ir išeivijų tarpe neretai katalikų vardu veikia antikatalikai. Bet būtina savo veiklą organizuoti taip, kad lietuvių ir kitų etninę grupių katalikai plačiau informuotų bent vietos katalikų tarpe, bet jų žodis buvo teisingas ta prasme, kad etninis klausimas buvo ignoruojamas katalikų tarpe, kai jis jau nebeignoruojamas net liberalinėje visuomenėje ar valdžios viršūnėse.

Apie komunistų pavergtų kraštų katalikų ir kitų religijų

P.S.

LIETUVOS VOKIETĖ APIE LIETUVIUS

K. BARONAS

Lietuvos vokiečių s-ga, šalia kultūros ir žinių laikraščio "Die Raute" — Rūta, leidžia taip pat metraštį "Heimatgruss", kuriame spausdinami prisiminimai iš buv. vokiečių gyvenimo Lietuvoje, duodami mūsų rašytojų vertimai ir pan. Daugiausia širdies į metraštį įveda buv. Kauno vokiečių gimnazijos abiturientas Alfredas Franckaitis. Čia duodame buv. Lietuvos ministerijos tarnautojos, Lietuvos vokiečių, prisiminimus.

Klara Enbergaitė gimė Kaune, duklė carinės Rusijos karininko, latvių kilmės, braunšveigietės motinos.

"Mano mažiukė mergaitė" (rašoma lietuviškai — K.B.) tai vieninteliai žodžiai, kuriuos tėvas sakydavo, sodindamas į ant kelių. Deja, kar. Enbergas su visu daliniu buvo iš Kauno perkeltas į Viipurį, Suomiją, o I-ojo pasaulinio karo metu žuvo Karpatų kalnuose.

Motina, atvykusi dar vaikystėje iš Braunšveigo, niekuomet neatsakė savo vokiškos kilmės, nežiūrint, kad buvo carinės armijos karininko žmona. Su meile ir pasididžiavimu ji kalbėjusi vokiškai su vyru ir vaikais. Ir visos trys seserys prie to priprato. Lietuvių ir kitos kalbos atėjo vėliau.

Dešimt, vienuolika metų praejo, kai jos vėl pasiekė Lietuvą. Išvažiavo iš "Kovno", o grįžo jau į "Kauną". Kas čia jų laukė? Motinos pensiją už žuvusį vyrą nubraukė bolševikai. Iš ko gyventi? Tiesa, motina turėjusi giminių kaime, bet buto reikalai? Be abejo, kaip rašo K.B., pigiausiai apsigyventi galima buvo simpatizinguose šančiuose. Ir tie šančiai galėjo dar daugiau pasiūlyti kalbų alkančioms seserims: didelių gabumų mokytojas vakarais dėstė lietuvių kalbą. Ir kas atsitiko: "mūsų mažiukė mergaitė greitai išmoko lietuviškai" (viskas rašoma K. Enbergaitės lietuviškai — K.B.). Trumpai teko dirbti mašinraše ir stenografo pas Tilmaną. Tačiau ji prisimena 1918-1919 m. — Lietuvos atstatymo laikus. Įvairių darbų būta, nors kiek vėliau, kaip rašo Lietuvos vokiečių, jau reikalinga buvo didelė "protekcija".

Taigi su plakančia širdimi K.B. prisistatė ministerijoje, kur buvo reikalinga vertėja. Ir kas buvo jos viršininkas? Šveicaras dr. Eretas, tuometinis informacijos departamento direktorius, pats neseniai išmokęs lietuvių kalbą! Trumpai jis sakė: "P-lė Enbergaitė, mes priimam jus, tačiau dviejų mėnesių laikotarpyje privalote išmokyti lietuvių kalbą arba priešingu atveju...". Neuzmirštami buvo simpatiški bendradarbiai, kurie K. En-

bergaitė daug padėjo: didelės kantrybės J. Dėdėlė, Jadzė, Vinciuinė, Felicija, Jurgis Ašmys ir kt., kuriuos ji labai pamilusi ir tuo pačiu kalbą, kuri paliko jos tėviškę kalbą.

Greitai prabėgo du mėnesiai. K. Enbergaitė išmoko lietuvių kalbą ir liko tarnauti Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje su perkėlimais į Lietuvos pasiuntinybės Stockholme, Paryžiuje ir kt.

Ministerijos Kaune dirbo nuo 9 iki 2 val. p.p. Daug laisvo laiko, kurį tarnautojai išnaudodavo paskaitoms u-te arba brandos atestato gavimui. Priešingai pasiuntinybės: jos dirbo nuo 9 val. iki 6 v.v. Tačiau K. Enbergaitė lydėjo laimę, nes jos viršininkais dažniausiai buvo dievaitės Mūzos gerbėjai: studijavusi JAV ir Šveicarijoje Avietėnaitė ir turėjusi fenomenalinę atmintį, muzikos ir meno žinovė, pajėgusi užimti svečius įvairiomis gyvenimo temomis. Min. J. Savickis — ne tik diplomatas, bet taip pat ir rašytojas. Adalbertas Staneika — portretų tapytojas, niekuomet nelankęs meno akademijos, nes buvo priešingas paveiklų kopijavimui. Taip pat savo laisvalaikį jis skirdavo svetimoms kalboms. Tekstą skaitydavo be žodyno taip ilgai, kol suprastavo pačią mintį.

Kur tie visi mieli asmenys liko — klausia K. Enbergaitė. Avietėnaitė gyvena vienuolyne. J. Savickis mirė 1953 m. Tad ir tenka sustoti prie Stockholmo, kur įsteigtos Lietuvos pasiuntinybės darbas pradėjo buvo daugiau kultūrinio pobūdžio. Ir taip, 1931 m. buvo pradėti pasiruošimai tautinio meno parodai. Tai milžiniškas darbas, kuriam priešinosi komp. St. Šimkus sakymas, kad su lietuviškais primityviais "dievukais", audiniais, pigia keramika bei įvairiaspalviais žiurkstais gėda yra rodyti užsieniečių mūsų prastus, neva "sukultūrus" padarinius (komp. St. Šimkaus žodžiai, autorė prisiminti).

Lietuvių LB atstovų pusryčius su naujai išrinktu prez. J. Carteriu prisimenant. Kairėje LB k. v. vicepirm. R. Cesonis, naujai išrinktas prez. Jimmy Carter ir LB k. v. vicepirm. A. Zerr.

muose rašo lietuviškai — K.B.). Tačiau min. J. Savickis, pažindamas skandinavų skonį, žinojo, ką daro. Buvo atspausdintas 167 psl. lininiu audeklu padengtas katalogas švedų ir prancūzų kalbomis žinomoje Švedijos spaustuvelyje John Kroon — Malmö. Parodos pasisekimas buvo milžiniškas. Švedai nenorėjo parodos iš Stockholmo į kitas Skandinavijos sostines išleisti, neparodydami Upsaloje, Malmö, Goeteborge ir kt. savo krašto miestuose, apmokėdami transporto ir kt. išlaidas. Ir taip tie "dievukai" ir kt. Lietuvos tautinis menas keičia beveik metus laiko po Skandinavijos kraštus.

Tautinių šokių festivalis turėjo įvykti Anglijos sostinėje 1935 m. Ir Lietuva gavo pakvietimą. Tautiniai šokiai? Juk šokamas buvo daugiausiai "suktinis". Su juo negalima keliauti į Londoną! Ką daro M. Avietėnaitė, kuri tuo metu jau turėjo ministerijoje direktorės postą? Ji siūnčia į kaimą grupę studentų-tarnautojų, tautinių šokių šokėjų, vadovaujančią buhalterui Antanui Liutkui. Ir ši grupė į namus grįžo su gražiu tautiniu lobiu. Ypač didelį įspūdį padarė kepurinė, kubilas, blezdingėlė. Tie trys šokiai buvo paruošti Londonui. Ir "blezdingėlė" atnešė laimę, paskiriant už ją Lietuvai pirmą premiją. (Prisiminimų autorė puikiai aprašo "blezdingėlės" šokį, judesius, figūras ir t.t., kartu su pažindindama voliečius su mūsų tautinio šokio menu — K.B.).

Prisiminimų autorė taip pat rašo apie M. Avietėnaitės filmo planus, parodant jame Lietuvos krašto grožį, gyventojus. Ji atžymi Kauno operą su K. Petrausku išparduotus iki paskutinės vietos spektaklius, sol. Jonuškaitės, sol. Staškevičiūtės koncertus bei Pabaltijo valstybių 1937 m. parodą Paryžiuje — Trocadero.

Baigdama K. Enbergaitė-Mrongovius rašo, kad ji kaip vokiečių laiminga, praleidusi 20 m. Lietuvos užsienių reik. ministerijoje, nes su Lietuva ir jos gyventojais ją riša meilė tam kraštui.

PABEGO LENINO DRAUGAS

Senas komunistas praregėjo

Šių metų spalio mėn. pradžioje pasaulio spauda paskelbė, kad 83 metų amžiaus mokslininkas Ernestas Kolman, gavęs leidimą išvykti į Švediją aplankyti savo ten gyvenančios dukters, pasiprašė Švedijoje politinio pabėgėlio teisių ir parašė Brežnevui atvirą laišką, atspausdintą švedų laikraštyje "Expressen".

Kas yra tas E. Kolman? Tai čekų kilmės Maskvos Mokslių instituto narys — akademikas. Jis jau ketveri metai laukė, kol gaus leidimą išvykti į Švediją. Per tą laiką subrendo mintis palikti Sovietų Sąjungą ir iš užsienio pamerkti sovietinį režimą.

E. Kolman yra vienas žymiųjų Sov. Sąjungos mokslininkų. Jis buvo vienas pirmųjų komunistų, kovojusių už bolševikų įsigalėjimą Rusijoje, ir buvo artimas Lenino draugas. Kaip mokslininkas ir kovotojas visą savo gyvenimą — per 60 metų — atidavė komunizmui. Už savo nuopelnus komunizmui buvo apdovanotas premijomis ir medaliais. Paskutinį atžymėjimą — Darbo didvyrio — gavo 1970 m. Jo moksliniai darbai ir raštai 1931 — 1973 m. laikotarpio buvo išleisti drauge ir sudaro apie 60 tomų.

Brežnevui skirtas raštas taip skamba: "Turiu Jus informuoti, kad palieku komunistų partiją, kurioje išbuvo 58 metus. Įstoja į partiją kovoti už socialinį teisingumą ir šviesesnę žmonijos ateitį. Po ilgo ir sunkaus apsisprendimo, jaučiu pareigą padaryti šį labai skaudų žingsnį."

Esu gimęs Prahoje ir atvykau į Rusiją pirmojo pasaulinio karo metu, nes buvau paimitas į nelaimę ano meto fronte. Kerensko valdymo metu patekau į kalėjimą, nes agitavau prieš karą. Spalio revoliucija mane išlaisvino ir kaip raudonosios armijos karys kovojau keturiuose frontuose, kad tik laimėtum komunizmas.

1920 m. slapta dirbau Vokietijoje, kaip Vokietijos komunistų partijos centro komiteto narys. Buvau nuteistas penkeriems metams sunkiųjų darbų kalėjimu, bet po šešių savaičių izoliacijos kameros buvau pasiųstas į Rusiją — išmainytas ant vieno vokiečių komunisto.

Vėliau užėmiau įvairias atsakingas pareigas, kaip kominternio ideologas, kaip Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto narys, kaip Sovietų Sąjungos Mokslių akademijos narys. Taip pat buvau Maskvos partijos revizijos komiteto narys. Čia pažinau Lenino asmeniškai ir ilgą laiką dirbau drauge su Lenino žmona Krupskaja, su Chruščiovu ir daugeliu kitų.

Antrojo pasaulinio karo metu dirbau politiniame kariuomenės

sektoriuje, kurio uždavinys buvo suagituoti vokiečių kariuomenės dalinius. Šiame laikotarpyje mano sesuo buvo sudeginta vienoj nacių stovykloje, o mano brolis, Čekoslovakų jaunimo lygos steigėjas, Stalino įsakymu buvo sušaudytas.

Pasibaigus karui, 1945 m. buvau paskirtas čekoslovakų partijos propagandos skyriaus vedėju, bet po trejų metų buvau atleistas ir nugabentas į Maskvą. Čia išsėdėjau Lubiankos kalėjime pusketvirtą metų. Trejus kalėjimo metus buvau išlaikytas izoliacijos kameroje. Tuo metu mano žmona ir jaunutė dukrelė buvo išstremtos į Sibiro Ulanovską ir atsidūrė sunkiausiose sąlygose.

Po to, kai buvau reabilituotas, mane paskyrė Prahos filosofijos instituto direktorium. Nuo 1963 m. esu pensijoje ir nuo to laiko gyvenau Maskvoje.

Po Chruščiovo revoliucijų apie Stalino kriminalus (pavadinant nekaltu vardu: asmenybės kultu) pradėjau suprasti, kokie įkrypimai buvo padaryti sovietinės valdžios Rusijoje, ir suvokiau, kad ir aš, kaip aktyvus partijos narys, nešiu už tai dalį atsakomybės.

Bet kulminacinis punktas, kuris sunaikino bet kokias iliuzijas, buvo 1968 m., kada savo akimis mačiau "Praho pavasarį" ir čekoslovakų tautos entuziazmą, taip pat tos tautos (kuri yra manoji) komunistų partijos pastangas atstatyti socializmo idealą ir sukurti žmogiškojo veido socializmą.

Kada Jūsų tankai ir Jūsų kariniai užėmė Čekoslovakiją ir primetė politinį diktatą, kuris sukūrė negirdėtą išnaudotojų režimą, pavertus Čekoslovakiją Jūsų kolonija, supratu, kad Sov. Sąjungos kom. partija nėra daugiau politinė partija, o tik kooperatyvas įgyvendinti savo planams kitų sąskaiton.

Koks čia yra socializmas, kuriame vienos, kitados turėtos didelės žemės savininkų ir kapitalistų, dabar yra užimtos privilegijuotos kastos ir sukurta valstybės biurokratija? Sie yra paskutiniai turtuokai, atsirbęję nuo liaudies, paniekinę paprastą gatvės žmogį.

Koks čia socializmas, kuriame Jūs, Brežnevai, tiesiate Stalino diktatūrą krašto viduje ir adovaujate kolonizacijos jėgą užsienyje, sukurdami agresyvinę jėgą prieš kitus kraštus?

Taip pat ir Rusijos viduje, kur yra pamintos žmogaus teisės, Sovietų Sąjungos istorija yra agresijos, jėgų užkariavimų, pagrobimų istorija, kur vyrauja neleistina diskriminacija daugybės tautų: totorių, Volgos vokiečių, žydų. (Nukelta į 5 pusl.)

Lietuvių-lenkų byla

J. DAINAUSKAS

8

Nežinojau ar maršalas pritaris tokio pobūdžio susitikimui. Manė, kad, jei lietuviai nori su juo kalbėti, tegul su tuo nesislapstys. Gerai atsiminė nepavykusią Stašinskio išvyką (Stefan Benedykt straipsnyje "Ne-reikia... naujos brošiūros" — "Orzel Bialy", 1974 vasaris-kovas — rašo, kad Pilsudskis svarbiausius klausimus sprendė ne vien tik normaliu diplomatinio keliu, bet stengėsi taip pat išnaudoti privatinus ryšius, tai laikant paslaptyste. Pasiremdamas Wacław Lednickio knyga Benediktas rašo, kad Pilsudskis tarp kitų į Lietuvą siuntęs ir jo tėvą Aleksandrą Lednickį. (Niekaip apie A. Lednicio misiją negirdėjau). Tomis abejonėmis nesisidalinau su Šauliu jo neatstumi. Juo labiau, kad jau buvau jį išpėjęs daug ko nesitikėti iš to susitikimo su maršalu. Maršalas sutiko priimti šaulį, išlaikant slaptumą.

Liepos mėn. Šaulys nuvyko į Kauną, o iš ten į Palangą, kur atostogavo prezidentas Smetona. Apie išdavą pasikalbėjimo su Smetona, susitikimo su maršalu termino reikalu Šaulys turėjo mane painformuoti sutartu būdu. Greit atėjo telegrama. Šaulys joje precizavo dieną ir valandą atvykimo prie lenkų-lietuvių sienos, į Zawiasy (liet. Lazdėnai, truj už Vievio Vilniaus link. — Vert.). Apie tai pranešiau į Varšuvą, o

pats nuvažiavau į Vilnių. Ten sužinojau, kad susitikimas įvyks Vyskupų rūmuose ir kad Vilniuje atsiras ministeris Beckas, tačiau susitikime nedalyvaus (Detalės: "Kartos išpažintis", 1948, Lippstadt, Leid. "Jutro Pracy").

Sutartą valandą drauge su pulk. Z. Wenda atvažiavau automobiliu į Zawiasy. Pasienio sargybos iš abiejų pusių buvo nuimtos. Po pusvalandžio laukimo atvažiavo automobilis, vežamas Šaulį. Persėdė į mūsų automobilį ir nuvažiavome į Vilnių. Prieš persėsdamas, dar prie pasienio užtvoros suspėjo man pasnibždėti, kad nepriklausomai nuo išdavy į pasikalbėjimo su maršalu jau atvežė savo vyriausybės sutikimą mano pastoviam atvykimui į Kauną. Netikėjau savo ausimis. Man atrodė, kad sutikimą atvažiavimui lietuviai suriš su tuo, ką Šaulys išgirs iš Pilsudskio.

Iki Vyskupų rūmų Šaulį lydėjo Vilniaus vicevadas Jankowski. Jis turėjo šaulį įvesti pas maršalą. Taip pat nuvažiavau į rūmus. Gretimajame prie kolonų salės kambaryje sutikau Becką. Pakartojau jam lietuvių vyriausybės sutikimą mano atvykimui į Kauną, o pats, pasislėpęs už vienos kolonos, laukiau momento, kada Šaulys eis į maršalo kabinetą. Matyt, maršalas išgirdo kokį tai šlamesį kolonų salėje, nes pasisūžėjo iš kabineto ir trumpam apsidairė. Nustebau, kad buvo pilnoje uniformoje, su ordinais. Ta smulkmena rodė, kad, sutikdamas susitikti konfidencialiai, tam susitikimui teikia formą oficialaus lietuvių vyriausybės atstovo susitikimo su Čekoslovakijos atstovu, kurio rankose yra galutinai sprendimai.

Pasikalbėjimas tęsėsi apie dvi valandas ir nedavė konkrečių išdavy. Apie jį man papasakojo Šaulys tuoj

po pusryčių pas vicevada, kada šaulio pageidavimu drauge automobiliu pasivažinėjome po jam gerai žinomą miestą. Žinią apie mano važiavimą į Kauną Pilsudskis priėmė tyliomis, "draugiška šypsena". Pradėjo pasikalbėjimas, kuriame maršalas davė aiškiai suprasti, kad lietuviai nedėtų vilčių į jo lietuviškus entuzimus. Primygtinai kartojo, kad (lietuviai) turi atsiminti, jog esąs Lenkijos maršalas. Yra pasirengęs kalbėti su lietuviiais su sąlyga, kad pirma sutiks normalizuoti santykius ir tuojau pat pradės oficialias derybas. Maršalas neprileido kalbėti apie eventualias lenkų nuolaidas Vilniaus ir Vilnijos reikalui.

Svarbiausią pasikalbėjimo dalį užėmė Pilsudskio prisiminimai apie Kauno Lietuvą ir apie gausius bendrus maršalo ir Šaulio pažistamus.

Trumpai tariant, lietuvių ministeris asmeniškai įsitikino tuo, apie ką jam ne kartą buvau sakęs Berlyne, kad Pilsudskis, nors ir sunkia širdimi, reiknavo iš federavimo Lenkijos su Lietuva ir vien tik galvoja apie normalių diplomatinį santykių su ja užmezgimą.

Susitarėme ilgėliau pasikalbėti Berlyne. Lietuvių pasiuntinybėje turėjau gauti "sauf-conduit", tačiau dar nebuvau tikras, ar po Pilsudskio-Šaulio susitikimo lenkų pusė nerezignuosi siųsti mane į Kauną. Susitarėme iš Vilniaus į Berlyną sustojau Varšuvoje reikalo patikrinti. Laikas bėgo. Žinojau iš Šaulio, kad anu vyriausybės sutikimą mano atvažiavimui dar noris oficialiai notifikuoti pasiuntiniui J. Lipiekiui Berlyne.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Montevideo

ŠUOLIS I URUGVAJŲ

DR. GR. VALANCIUS

Atvykimas iš Čilės į Argentiją buvo taip pat sklandus ir be jokių biurokratijų. Čia kaip ir Čilėje amerikietiškas pasas pagerbiamas, jis lengvina pereiti visokius barjerus. Įdomu, kad taip nėra santykiuose tarp artimų kaimynų, vieniems pas kitus besilankant. Peru įtarinėja visus, Bolivija skersakiojasi su Čile, panašiai Argentina su Brazilija.

Buenos Aires tarpt. aerodromas baisiai toli nuo miesto. Du italai (čia jų labai daug) vežė mane už 5 dolerių (1400 naujų pesų) visą valandą, klaidžiodami ir teiraudamiesi, kol pavakare pas marijonus Avellandados užkampiniame priemiestyje mane pristatė. Gera tikrai, kad su paskirais šoferiais nereikia grumtis. Prie jų sindikato (unijos) langelio užsimokėti nustatytą tarifą ir, kvitą takistui parodęs, važiuoji kur reikia.

Vos vieną naktelę pas svetinus marijonus Petraitį ir Steigvilą pernakvojęs, Argentinoje buvau „užšaldytas“. Generalų perversmas kurį laiką uždarė sieną, neleidė niekam ir niekur išvykti. Vėliau leidis išvykti Urugvajun, poros dienų šuolį ten dvimotorinių propelerinių lėktuvu per 40 minučių padariau ir vėl Argentinon sugrįžau. Čia išbuvau 8 dienas, ilgiau kaip planuota. Pasirinkau daug išpūdžių ir naujienų.

Visą laiką skridome virš La Platos deltos, kurios ramus rusvas paviršius aiškiai matyti. Tai ne tarša, bet oro atmainos nuolat keičiama vandens spalva (mėlyna - žalsva - rusva), paaikšino vienas iš 60-ties mažo lėktuvo keleivių. Tolumoje buvo matyti Urugvajaus krantai, kitą pusę - saulės nušviesti Buenos Aires dangoraižiai.

Urugvajus amerikietį priėmė be kamantinėjimų. Ilgiau klausinėjo kaimynus iš anapus La Platos. Dvi kariškos kaimynų valdžios, matyt, susitarė tankesniu tinklu perkosti iš Argentinos bėgančius teroristus ir išeikvotojus, kurių ten pernistu valdymo metu labai prisvė. Juos nauja generalinė valdžia stipriai griebia ir už groty sodina, ne pačios Maria Estella Martinez Peronienės neįskiriant.

Iberų Amerikoj jau pusėtinai pramokau orientuotis. Pas baltuosius (Čilė, Argentina, Urugvajus) ir tvarka nepalyginti geresnė, biurokratija daug mažesnė. Kaip ir visu didmiesčių, Montevideo aerodromas labai toli nuo miesto, bet ir autobusų apšiai. Jie gražiais papildymais ir centurą veža. Pataikiau atsistoti šalia anglų kalbos mokytojos privatiname kalbų institute. Ji per tą pusvalandį davė man naudingų informacijų. Nurodė susirasti 125-ji autobusą nepriklausomybės aikštėje. Su juo be jokių klaidžiojimų nurodžiau pas liet. jėzuitus Cerro priemiestyje. Čia įsikūrusi didžioji lietuvių dalis, kurių Urugvajuje, beveik visi Montevideo mieste, yra per 3000. Čia pirkliauja ir tūkstantinė Lietuvos žydų. Kadaise lietuvių būta iki 8000, bet išvažinėjo, ištauto. Pokarinio ateivių teatyko tik kelios šeimos, ir tos pačios išsikėlė.

Kun. Bružikas ir Mikalauskas, pora metų varge, plūšėje, 1954 m. pastatė čia Portugalijos ir Belgijos gatvių kampe lietuviams didoką mūro bažnyčią su erdvia sale, vienuolynu ir sporto aikšte. Bažnyčia nepigios statybos su marmuriniu didž. altorium ir 8-niais aukštų langų vitražais. Netoliese yra ir Urugvajaus Lietuvių Kultūros dr-os (LB) mūrinis pastatas su sale, scena, svetaine, patalpomis ir aikštele jaunimui. Abu šie lietuvių židiniai daug metų turi ir radijo pusvalandžius, organizuoja šventes, kursus, ban-

ketus, minėjimus. Juos „standartiškai“ aplanko ir toliau mieste reziduojantis Lietuvos pasiuntinys A. Grišonas, po dr. K. Grauzinio ir K. Čibiro mirties vienas bėpalikęs.

Urugvajaus lietuviai prašyti imtis iniciatyvos 1977 m. sušaukti pas save Pietų Amerikos lietuvių kongresą. Pastebėtinai, kad lietuviškam darbui su pasiaukojimu vadovauja jauni čiagimiai (broliai Mačanskai, Andriuskevičius ir kiti). Jie ir ekonomikai prasimūšę, turi nuosavas baldų, radijo-TV dirbtuves, laisvi verslininkai. Jų tėvams, daugiausia 1925-1930 metų banga čion atplūdusiems, įsikūrimas buvo labai sunkus. Beveik visi dirbo skerdyklose, tik vienas kitas tekstilėje, odos pramonėje. Amatininkams sekėsi geriau, jie greitį čia prasimūšę.

Apskritai, Urugvajaus ūkis nepastovus. Jiems gerai tik karo metais, kai mėsos, odų paklausa ir kainos pakyla. Šiuo metu mėsa pigi, skerdyklose darbas sumažėjęs, senieji pensijon išėjo, jaunieji prasimokę turi geresnes tarnybas, verslus ar laisvas profesijas. 33 mėnesius valdo antikomunistinis kariškas režimas su civiliu prezidentu priekšaky, be parlamento ir be rinkimų.

Neseniai čia išardytas gerai organizuotas senas lietuvių ko-

Juozas Deveikis, susivienijimo Lietuvių Argentinoje naujas pirmininkas.

munistų lizdas. Trys jų vadai ištremiti Lietuvoje, kiti per protekcijas išsipašė nuo išsiuntimo „rojun“, apie kurį jų laikr. „Darbas“ metų metus taršėjo. Nusavinta jų spaustuvė ir namai. Jų svetainėje dabar karų klubas.

Didelis kultūrinis darbas verda prie jėzuitų (kun. Giedrio, Sukacko, tarpais Daugincio) vadovaujamos Fatimos Marijos parapijos. Jie leidžia ir lietuvišką biuletinį, bet tik 200 egz. jo teisiu siuntinėja. Jiems dėkoju už 2 dienų prieglaudą ir viešnagę. Jie plėna su vaikais (turi lietuviškas įmės pamokas), kat. moterim, jaunimui, kaip ir vietiniais, labai futbolą spardyti mėgstanti (tas pats Argentinoje). Lietuviai čia labai darbštūs ir taupūs. Visi turi nuosavus namus ant didelių sklypų. Juos lėpė kaip žvirbliai pigių „casilla“ būdų. Vėliau plėtė, pristatė ir naujus mūrinius pastatus.

Pirmą kartą bažnyčioje išgirdau lietuves moteris senoviškas giesmes giedant. Mišioms garsiai atsakinėja gryn lietuvių kalba, o giesmės užtraukia taip, kaip senoliai Lietuvoje kadaise giedodavo. Čia seniau gerai laikėsi net keli lietuviški savaitraščiai: socialistinė „Naujoji banga“, tautininkų „Urugvajaus Lietuvių aidas“ ir kiti. Pustūrinis veikusių lietuvių organizacijų susijungė į vieną dabartinę U. Liet. kultūros dr.-ją, atliekančią ir LB funkcijas. 1942

Kun. A. Steigvilas, MIC, Argentinos organizacijų vadovas ir „Laiško“ atsakingasis redaktorius.

— 1951 m. veikė lietuviška mokykla, dabar tik nereguliarūs li-tuanistiniai kursai. Tautinių šokių grupių (Gintaras ir Ažuolynas) pasirodė net Montevideo operos scenoje. Šokėjų prieauklis - vaikučiai lavinasi ratelį „Rintukai“.

Urugvajaus žemė ideali gamyklų žemė, dėl to krašto laukuose ganosi didžiuliai būriai raguočių, daugiausia mėsinų karvių ir avių. Bet ir jų skaičiai mažėja. Niekas nenori piemeniu būti, a-
vis kirti. Visi veržiasi į miestą. Urugvajus pasidarė kaip mažas vaikas su nenormaliai didele galva. Turi 3 mil. gyventojų, iš kurių apie 2 mil. gyvena Montevideo (monte video - matau kalną) sostinėje, pusmilijonis kituose miestuose, o kaimai išuštėję.

Sako, tokia nenormali, demografiškai neįsibalansuota padėtis atsiradusi partijų laikais. Joms valdžioje keičiantis, keitėsi ir valdininkų kadrai sostinėje, juos tar-nybon priimant ir vėl atleidžiant, kitai partijai valdžią paėmus. Atleisti į kaimus negrįžo, mieste kūrėsi ar skurdo pusbedarbiai.

Kun. Pedro Daugintis, kretin-giškis žemaitis, pavaduojas su-sirgusi kleb. kun. J. Giedrį, ap-rūdė man miestą, įsiveržė ir užda-ryton katedron. Ji puošni, masy-vi, viduje turtinga marmurais, be ypatingo blizgėjimo. Montevideo miestui išskirtinį puošnumą jau kumų ir šiltom vasarom pavėsi suteikia medžiai. Visos gatvės iš abiejų pusių apsidintos me-džiais. Nukritę lapai kruopščiai priešais rūpūs nugarbiams, išva-lomi. Dažna gatvė neturi šalig-atvių, bet visos medžiais apso-dintos.

Gražus Montevideo pajūris, gy-vas uostas. Lietuviškasis Cerro (kalva) priemiestis kuklus, nela-bai tartinas, bet tvarkingas, te-gur sau užželusiais šaligatviais. Laisvės ir nepriklausomybės aikš-tės su herojaus Artigo ir kitais paminklais, įdomiais palociais apstatytas „Palce“ viešbutis iš-skirtinai originalios architektū-ros pastatas. Vyriausybės ir ope-ros rūmai nedideli, bet puošniai patrauklūs.

Bendras įspūdis Urugvajuje ge-ras, tik tas lupikavimas iš turis-tų ir čia prasikiša, kaip ir visur kitur. 2-3 valandų autobusas iš Montevideo į Colonia ir iš ten į valandą greitlaiviu į Buenos Aires — 13 dolerių. Ar tai ne lupikavimas? Iš Buenos Aires skrendu į Iguacu, trijų kraštų (Argentina - Brazilija - Para-guay) pasienį, esantį, garšui kriklių pamatyti. Iš ten vien tik linkeijimų prieteliui šiaur. Ame-rikos visą puslapi prirašiau.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vam-zdžiai išvalomi elektra. Kreiptis nu-7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vak.
SERAPINAS — 778-0205

BODY WORK

COLLISION EXPERTS

J. STANEVICIUS
Transmisijos — Daiktas — Motoras
— Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
(Fender) Pliūsa Patalpinimas
GAS FOR LESS
2637 W. 47th St., tel. 523-1240
Chicago, Illinois 60632

LAIŠKAI "DRAUGUI"

REIKETŲ PASKLEISTI

Neseniai "Drauge" buvo spausdinamas Vlado Lapienio laiškas Brežnevui ir Griškevičiui. Tai da-lis LKB kronikos 23 numerio. Reikėtų pasakyti, kad tai įdo-miausia dalis, kuria verta susi-domėti, išversti į svetimas kal-bas, išleisti atskiru leidiniu ir paskleisti ne tik JAV, bet ir ki-tuose Vakarų Europos kraštuose. Jau pats laikas pabudinti iš de-
tentės snaudulio valstybių vadus ir sąmoningus valstybių plie-
diečius, belaukiančius žmonišku-mo ir teisingumo iš Sovietų Ru-siją valdančios rusiškos komunis-tų partijos.

Tas Vlado Lapienio laiškas pa-rašytas planingai, logiškai, nuro-dant tikrus faktus ir skriaudas, daromas tikintiesiems sąmoningų ir nesąmoningų komunistams pa-taikaujančių ateistų, kuriuos su-sižkiss komunistų sluoksnius be-sąlygiškai visomis priemonėmis remia, palikdamas nuosaiiai sta-tymus ir dekoratyvinę Sovietų Rusijos konstituciją, tarsi ji bū-tų parašyta ir talkoma tik komu-nistų partijai ir ateistams, tarsi Brežnevas ir kiti komunistai neko nežinotų ir savo parašais nebutų pasizadę vykdyti Helsin-kio susitarimo. Jie užsimerkę ne-nori matyti, kas dabar vyksta pa-saulyje. Todėl reikia rėkti iš tolimiausių pasaulio kampų, kad valdantieji rusišką komunistai ir ateistai išgirstų skriaudžiamų tautų ir pavienių krikščionių šauksmą. O jie išgirsta tik ta-da, kai užsienio žmonės pradeda nerimauti dėl komunistinės val-džios nežmoniško elgesio.

M. Stonys

— Niekas neturi galvoti, kad pirmųjų kartų begalinė eilė yra gyvenusi ir kovojusi tik to-dėl, kad ateitų iki jo, ir po jo užgestų tautinės gyvybės lieps-na. Joks tautos narys, kiek tai nuo jo priklauso, moterystėje neturi likti be įpėdinio.

Kun. dr. A. Baltinis

Pulki dovana — bet kuria progai

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Suredagavo Juozas Dautvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šeštąją laidą šios popu-laros virimo knygos. J. Dauvardie-nė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą naujais paruošimais. Tai geriausia dovana naujom žmonoms ar marčiom. Daugelis ap-dovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir vir-mu. Ši knyga yra sukelusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrėsta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi varčijimui.

Užsakykite paštu:

DRAUGAS, Knygų skyrimas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiama ir paštui

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Parasė Dr. Juozas Vaišnora

I anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius

Si įdomi knyga gaunama DRAUGE

Kaina \$2. Kietais viršeliais — \$3.

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojama priešai Marquette pk. gražus vieno miegamo butas nau-jasmiame name. Apšild. ir karštas vanduo. Suaugusiems. Jokių gy-vulių. \$205.00.
Skambinti — 627-8602

Gage Parke išnuom. 4 kamb. bu-tas rūsy. Kabinėtų virtuvė, virimo pečius ir šaldytuvus. Skambinti po 4 val. 776-1031

Išnuom. 3-jų kamb. apstatytas bu-tas su maistu ir jei reikalinga su li-gonio priežiūra. Skambinti 925-7126

PROGOS — OPPORTUNITIES

Barber Shop for sale or for rent. 2 chairs.
424-3348

NORI PIRKTI

WANTED OLD COMICS

I pay top prices for old comic books; Big Little books, Radio premiums and old Baseball cards. Paying up to \$500.00 for box of old comic books (late 1930's and '40's). Call Mack Jerkatis, 349-2718 after 5 p.m.

MISCELLANEOUS

— 1951 m. veikė lietuviška mokykla, dabar tik nereguliarūs li-tuanistiniai kursai. Tautinių šokių grupių (Gintaras ir Ažuolynas) pasirodė net Montevideo operos scenoje. Šokėjų prieauklis - vaikučiai lavinasi ratelį „Rintukai“.

Urugvajaus žemė ideali gamyklų žemė, dėl to krašto laukuose ganosi didžiuliai būriai raguočių, daugiausia mėsinų karvių ir avių. Bet ir jų skaičiai mažėja. Niekas nenori piemeniu būti, a-
vis kirti. Visi veržiasi į miestą. Urugvajus pasidarė kaip mažas vaikas su nenormaliai didele galva. Turi 3 mil. gyventojų, iš kurių apie 2 mil. gyvena Montevideo (monte video - matau kalną) sostinėje, pusmilijonis kituose miestuose, o kaimai išuštėję.

Sako, tokia nenormali, demografiškai neįsibalansuota padėtis atsiradusi partijų laikais. Joms valdžioje keičiantis, keitėsi ir valdininkų kadrai sostinėje, juos tar-nybon priimant ir vėl atleidžiant, kitai partijai valdžią paėmus. Atleisti į kaimus negrįžo, mieste kūrėsi ar skurdo pusbedarbiai.

Kun. Pedro Daugintis, kretin-giškis žemaitis, pavaduojas su-sirgusi kleb. kun. J. Giedrį, ap-rūdė man miestą, įsiveržė ir užda-ryton katedron. Ji puošni, masy-vi, viduje turtinga marmurais, be ypatingo blizgėjimo. Montevideo miestui išskirtinį puošnumą jau kumų ir šiltom vasarom pavėsi suteikia medžiai. Visos gatvės iš abiejų pusių apsidintos me-džiais. Nukritę lapai kruopščiai priešais rūpūs nugarbiams, išva-lomi. Dažna gatvė neturi šalig-atvių, bet visos medžiais apso-dintos.

Kun. dr. A. Baltinis

Pulki dovana — bet kuria progai

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Suredagavo Juozas Dautvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šeštąją laidą šios popu-laros virimo knygos. J. Dauvardie-nė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą naujais paruošimais. Tai geriausia dovana naujom žmonoms ar marčiom. Daugelis ap-dovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir vir-mu. Ši knyga yra sukelusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrėsta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi varčijimui.

Užsakykite paštu:

DRAUGAS, Knygų skyrimas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiama ir paštui

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

MARJA NORKIENE

VITAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lebui pagelėjamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sending. 3608 W. 62nd St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

REAL ESTATE

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromą VERTIMAI, GIMINTŲ IŠVETIMAI, pildomi PILIETIŠKUS PRAŠYMAI ir kitoki blankai

BRIGHTON PARKE — 2-jų sei-mų luksusinis namas. Daug prie-dų. 2 mašinos garažas. \$53.900. Skambinkite po 2:30 val. popiet — telef. 376-8517.

SU SAVAIS APLINKUI

1 1/2 aukšto mūras. 2 auto mūr. ga-ražas. Originali 25 metų gėra statyba. Erdvis 2 butai. Senutė nepajėgia, turį paruošt. Marquette Pk. Pigi! \$23.000.

Grazus ir tvirtas 7 kamb. mūras ir mūr. garažas. Artį mokyklų Mar-quette Pk. Po Naujų metų vyras koloniam kitur. Reikia perkėjo su \$5.000.00 surų pinigų.

Vienintelė stilinga 6 kambarių 9 metų nauvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Pulkus vidaus planas Marquette Pk. \$29.750.00.

Ant Hickory kalno prie gauto 11 metų 7 kambarių rezidencija ir 2 auto garažas. Savininkas ligonis par-duoda už \$52.700.00.

Mūrinis - medinis pajamų namas. 2 butai. Pirkėjui tikras radinis. Mar-quette Pk. \$29.900.00.

17 metų didelis 2 aukšto mūras ir 2 auto mūro garažas. "Radiant" šildymas. Marquette Pk. \$33.000.00.

Platus lotas arti šv. Kryžiaus ligo-ninės. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8334

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notaratas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2333

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radijo Valandą jau 35 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šėštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš WEVD Stoties New York (1430 kil. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5565 (code 204)

Kviečiame taip pat klausytis Lie-tuvių kultūrinį valandų anglų kal-ba iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) Pirmd. 7:30-8:30 val. vakar.

(Vadovauja prof. J. Stukas)

VAINA Real Estate

Geras investavimas — 6 butų apt. Netoli jūros, tik \$25,000 įmokėt. Kai-na \$92,000.

6 kamb. namas prie jūros ant 85-tos gatvės. \$38,000.

711 85th St., Miami Beach, FL

tel. (305) 864-3586

Erdvis 4 miegamų Georgian, 1 1/2 vonios. Platus lotas Centralinė vės-tinimas. Tik \$9,750 įmokėti. Apyl. 12-os ir Whipple.

3 butų mūr. Naujas garažas. 2 si-diniai. Pigi! Pigi! Pigi! \$26,500. Apyl. 73-os ir Artesian.

70 ir Talman. Mūr. 1 1/2 aukšto 3 butai. Geros pajamos. Tik \$26,550.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63 Street

Tel. 767-0600

135th & Archer Av., Lemont, IL

Tel. 257-5861

Erdvis mūr. 3-jų mieg. bungalow. I vakarus nuo California ir 62-os. Nauji aluminum langai ir garažas.

1 1/2 aukšto mūrinis. Puošnus bu-tas savininkui ir geros pajamos. Ar-ti 59 ir Talman.

Pelningas investavimas — 3-jų apartamentų medinis ir patalpa bi-znui. Zemi takai. Brighton Pk.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

251 W. 6

TARPUSAVIO SUSIPRATIMO TEMOMIS

Susiprasti reiškia ne tik "ateiti į protą", bet ir "susigventi su mintimi". Kartais mums pritrūksta abiejų dalykų, bet šiuo kartu čia bus kalbama apie antrąjį atvejį.

"Aidų" žurnalo pereinčių metų mūsų gyvenimo bei darbų apžvalga pateikė vieną gana pesimistinę išvadą: "Vilko kvietosios nepaprastosios konferencijos sudarymas išryškino mūsų veiksmų bendradarbiavimo santykiuose tokią opą, kuri, jeigu laiku ir radikaliai nebus gydoma, gresia virsti nepagydomu mūsų išeivijos vėžiu, kurio galutiniai padariniai su Lietuvos vadavimu susijusiai išeivijos veiklai būtų fatalūs" (1976 nr. I p. 33). Konferencija sprogdino kai kurių jos dalyvių išankstinių susitarimų nesilaikymas — pastangos legalizuoti savo rėmėjus. Bet palikdami šiuos savavaliavimus nuolat, mėginim apčiuopti jų priežastis. Alta viename savo bendradarbių tvirtina esanti "vienintelė politinė organizacija, be kompromiso kovojanti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę". Kai kiti kovojantieji laikomi "kompromisininkais", aišku, tai veda į nesusipratimus. Antra, Alta, pareiškdamas savo vienovę, save, nepakenčia šalia savęs kitų, tegu jie rodytų pozityviausias iniciatyvas ir atliktų Lietuvai naudingiausių darbų. Tokia nepageidaujama konkurencija visų pirma Altos laikoma JAV Lietuvos Bendruomenė. Susidėję keisti tarpusavio santykiai. Bendruomenė nori su Alta pokaibio, bet pastaroji kalbėtis atsisako. Alta nekviečia Bendruomenės į savo renginius, o Bendruomenės surengtoji tautinių šokių V šventėje Altos pirmininką matė tarp pačių garbingųjų jos svečių ir t.t. Traukiam poėsiams, kraipom galvoms ir niekaip negalim suprasti, kodėl čia santykiai tokie vienpusiški. Bendruomenė lankstosi, Alta spyrioja.

Jeigu pageidaujamo bendradarbiavimo dėl skirtingo mentaliteto tarp Bendruomenės ir Altos tuo tarpu nėra, tai reikia džiaugtis Bendruomenės bent bendravimo pastangomis. Gerai, kad ji pajėgia ir reikalauja žvelgti platesniu nusistatymu. Tad galima, kad abi, Alta ir Bendruomenė, į nesutarimų puodą sumetamos lygiomis. Pz. Vilko valdybos vicepirmin. Jurgis Valaitis Vilko seime 1974 gruodžio 7 kalbėjo, kad "Lietuvos laisvinimo darbo organizacijos sąrangos sėkmingai neišsprendime, kol nebus surastas patenkinamas sprendimas išlyginti JAV LB ir Altos santykiams. Nesusipratimų priežastys yra pačiose organizacijose. Jas išaiškinti ir pašalinti yra pačių organizacijų uždavinys ir pareiga". Bet, kad gudrus, išaiškinti ir pašalinti, jei net kalbėtis atsisakoma, jei ir suvažiavimus nekvičiama, jei Bendruomenės "atstovais" laikomi tokie asmenys, kurie su atsakingais jos organais nieko bendro neturi, ir t.t.

Tačiau aiškinimosi pastangų netrūksta. Tik jos savanoriškai ateina iš šalies. Šit Vt. Vt. žurnalo "I Laisvę" 1976 rugpjūčio numerio pasisako prieš išeivijos

LENINO DRAUGAS
(Atkelta iš 3 pusl.)

du, Baltijos ir centro Azijos. Sovietų Sąjunga neturi teisės vadintis šiuo vardu. Ji turėtų vadintis "tautų kalėjimu". Kai užsieniu skelbiamas atoslūgis, Sov. Sąjunga viduje gamina branduolinius ginklus, kai rašau šį laisvę, ruošiamas visa serija naikinamųjų ginklų. Kaip tik šiomis dienomis planuojamas Rumunijos ir Jugoslavijos užpuolimas".

Drauge su laiku Kolmanas pasiuntė Brežnevui ir komunistų partijos biuletą. Tai dar vienas lašas į kietą sovietinio komunizmo akmenį. Bet lašas po lašo...

L. V.

fragmentacija ir siūlo: "Ar tad neatrodytų, kad išeivijos fragmentacijos kaina yra per brangi, kad ją vertėtų mokėti net ir už naudojimąsi LB teise Lietuvą vaduoti, LB politiniai sugebėjimai, LB politinių pastangų laikinų rezultatų? Ar neatrodo, kad mūsų išeivijos jungtinėse Valstybėse fragmentacijos kaina mokami laikinai LB politiniai laimėjimai vis dėlto neatlygina išeivijos nevieningumo nuostolių ir pačiai LB organizacijai daromos žalos?" Vadinasi, siūloma Bendruomenės kapituluoti Lyg Alta per savo veiklos 36 metus būtų pasiekusi kokių višutinį politinių laimėjimų, kai iš tikrųjų, pasak dr. Kazio Karvelio: "Trūkstant platesnės politinės perspektyvos. Sava laikome pasaulio įvykių centre, lyg viskas tik apie mus sukūptų. Helsinkio akta matuojame panašiu mastu ir žemaitišku užsispyrimu jame ieškome paragrafo su Lietuvos ir Pabaltijo varda". (Sėja, 1975 nr. 4). Blogiau: "Lietuvių politinėje veikloje pasiektieji rezultatai nepateisino nei jiems skirtųjų jų pastangų, nei išleistų pinigų" (ten pat). Tad kodėl dabar reikėtų iš Lietuvos laisvinimo darbų išimti Bendruomenę, kai ji ir ši darbą sėkmingai traukia mūsų jaunima, kai pajėgia reguliariai kasmet išleisti dokumentines literatūros kitomis kalbomis ir kt.? Jei būtume žiūrėję "nevieningumo nuostolių ir žalos", šiandien neturėtume nė JAV Lietuvos Bendruomenės. Negi užmiršome jos kūrmosi pastangas ir klaidas?

Iš esmės geras, tik mūsų sąlygomis neįvykdomas Br. Bieliuko siūlymas, pateiktas taip pat žurnalo "I Laisvę" 1976 rugpjūčio numerį: "Šiam vertingam Altos kapitalui ir toliau sėkmingai tarnauti Lietuvos vadavimo uždaviniui, atrodo, vienintelis tinkamas būdas būtų tam tikromis sąlygomis įsirišinti bendruomenės organizacijos rėmuose, kad ir vietoj dabartinės LB Visuomeninių Reikalų Tarybos. Pasibaigtų veiksmų susidubliavimas. Kovos ietys būtų galima grąžinti Amerikos indėnams". Šviesos daros aktyse, tokį siūlymą skaitant. Alta įeity į pasaulinę bendruomeninę šeimą. Bet tam reikia labai didelės lietuvių tautos bei Lietuvos meilės. Reikia gilaus žvilgsnio į tautinę mūsų ateitį. Reikia didelio tautinio bei visuomeninio subrendimo. Daug ko reikia, o nėra.

Tad iš idealistinių aukštybių vėl nusileiskim į savo kasdieninę tikrovę. 1972 balandžio 28-30 Chicago posėdyje JAV LB taryba. Politinė jos komisija, be kitų, taip pat svarstė ir LB - Altos santykių klausimą. Tame posėdy dalyvavau ir po to "Pasaulio Lietuvių" birželio numerį rašiau: "Kai bal. 28 vakare Sheraton viešbuty Chicago posėdyje susirinko posėdyje JAV LB T-bos Politinių-informacinių reikalų komisija, iš pradžių taip pat joje buvo jaučiami tam tikri skersvėjai. Bet toliau posėdis pasuko konstruktyvaus darbo linkme. Suformuluoti siūlymai JAV Liet. B-nės ir Altos bendradarbiavimo klausimu čia buvo priimti vienbalsiai. Po to ir LB T-bos posėdis juos pavertė JAV LB nutarimu".

Vadinasi, turime paties vyriausiojo LB organo balsą, kuris, kiek žinau, nebuvo nei persvarstytas, nei atsisakytas, tik tu, kurie jį turėjo vykdyti, primirštas. Komisijos posėdy tada taip pat dalyvavo ir Altos lyderiai, taigi ir jie pritarė. Vadinasi, už šio nutarimo reikia vėl iš naujo kabinėtis, ir tai galėtų būti pačių pasikalbėjimų bent pradžia. Štai pats nutarimas:

Sėkmingam Lietuvos iš rusų, jo ir komunistinio okupanto vadavimo darbui padėti gaudus JAV Lietuvos Bendruomenės ir Amerikos Lietuvos Tarybos bendradarbiavimas, todėl JAV LB

MIRE PULKININKAS
MIKAS KALMANTAS

Tik dabar pasiekė žinios, kad prieš keletą savaičių Kankakee ligoninėje mirė a. a. Mikas Kalmantas (Kalmantavičius), Lietuvos kariuomenės pulkinkas. Buvo gimęs 1895.X.5 Mielagėnuose, Švenčionių apskrityje. Iki 1915 m. mokėsi. Baigė technikos mokyklą Petrapilyje, 1916 m. rusų karo mokyklą Peterhofe ir tarnavo rusų kariuomenėje. Grįžęs į Lietuvą stojo sava-

A. a. pulk. Mikas Kalmantas

noriu į mūsų kariuomenę, dalyvavo kovose su bolševikais, 1922 m. baigė Aukštuosius karininkų kursus. 1923 metais Klaipėdos atvadavime suvadino didelį vaidmenį (veikė Bajoro slapyvardžiu). 1923.I.15 su trimis sukilėlių kuopomis prasiveržė pro Klaipėdą gynusių prancūzų kariuomenės dalinį, jį sumušė, užėmė prefektūrą, paėmė dvi nelaisvę buvusius prancūzų kareivius. Po to tęsė tarnybą Lietuvos kariuomenėje. 1925 m. Lietuvos Saūlių sąjungos viršininkas. Vėliau ėjo aukštas pareigas Lietuvos kariuomenės štabe.

Aktyviai reikėsi skautuose. 1925 — 1927 m. Vyriausias skautininkas. 1927 m. vienas iš Aero klubo steigėjų.

1941 m. bolševikų suimtas, žiauriai tardytas, kankintas. 1941 — 1943 m. Kauno miesto pensijų skyriaus viršininkas. Pokario metais gyveno Vokietijoje, iš kur emigravo į Chicago. Ilgą laiką sirgo ir todėl lietuviškame darbe nebesiėmė.

Taryba nutarė:

a. JAV Lietuvos Bendruomenė ir Amerikos Lietuvos Taryba sutaria esą lygūs partneriai, abu atlieka reikalingą ir naudingą Lietuvos laisvinimo darbą.

b. Todėl JAV LB ir ALT tariaisi dėl politinės linijos ir darbų suderinimo.

c. Šiam tikslui JAV LB ir ALT sudaro bendrą koordinacinį komitetą po tris atstovus iš kiekvienos institucijos.

d. Koordinacinio komiteto siūlymai aprobuojami atitinkamų vyriausiųjų JAV LB ir ALT organų, skelbiami visuomenei ir vykdomi laikantis tarpusavio susipratimo dvasios ir džentelmeniškumo principų.

e. Vasario 16 aukos skiriamos Lietuvos laisvinimo darbams ir jų rinkimas JAV LB rengiamuose minėjimuose vykdomas pagal aukotojo apsisprendimą. JAV LB Taryba kviečia ir visus kitus mūsų veiksmus sudaryti sąlygas aukotojo apsisprendimo principui įvykdyti.

f. Tam tikrais atvejais išeivijos svorui sustiprinti abi institucijos sudaro bendras delegacijas, lankančias JAV valdžios istaigas, pareigūnus ir kitomis atitinkamomis progomis.

g. JAV LB Taryba kviečia lietuvių spaudą, radijo valandėles ir lietuvių visuomenę padėti šiuos jos nutarimus populiarinti ir įgyvendinti.

Nutarimai, kaip matome, realūs, pozityvūs ir, atrodo, atitinkami mūsų visuomenės daugumos nuotaikas. Tad padėkime, jų linkme.

Stasys Barzdukas

ŠACHMATAI

— Bostono MET lygos pirmenybės jau prasidėjo. X.29 — Harvardo universiteto komanda rungsis prieš mūsų vyrus So. Bostono LPD patalpose. Toliau seks XI.5 — Lithuanian at M.I. T. XI.19 — Boylston at Lithuanian, XII.3, Danver at Lithuanian ir XII.10, Lithuanian at Brandais. Antras ratas prasidės jau sekandais metais.

Lietuvių komandoje žais Ričardas Grauslys, Northeastern universiteto studentas, kuris "Greater Boston" pirmenybėse perėitą šeštadienį (X.23) įveikė Bostono ekspertą W. Lukowiką.

— Amerikiečiai pagerbia a. a. Algį Makaitį. Boylston Chess Club (48 Boylston St.) spalio 31 rengia pas save vienos dienos keturių ratų turnyrą, skirtą atminimui gruodžio mėn. mirusio plačiai žinomo lietuvių šachmatininko, armijos kapitono Algio Makaičio. Turnyras pavadintas "Algis Makaitis Memorial Turnedo". Reikia laukti, kad dalyvaus nemažas skaičius lietuvių, prisidant prie brangaus kolegos atminimo.

— Šiaurinės Europos pirmenybės Bremene nelauktai laimėjo Norvegija 16½ taško, Vokietija 16, Danija 15½, Švedija 15, Bremeno rinktinė, kuri rungsis vieton neatykusių Suomijos, surinko 14 ir Islandija 13 taškų.

— Varena, Italija, Čia įvykusių trijų didmeistėrių persirungimo

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 35 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. W. W. VD Stoties New York (1236 KIL. AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt — Dr. Jokūbas J. Stukas
1447 Force Drive
Mountainside, N. J. 07093
Tel. 252-5563 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis lietuviškų kultūrinių valandų anglų kalba iš Seton Hall universiteto radijo stoties (New Jersey WSOI 98.5 meg. FM) Pirmaid 12.30-2.30 vak. (Vadovauja prof. J. Stukas)

turnyrą, kurį pasidalijo tarpzoninėse antrą vietą, laimėjo sovietų dm Petrosianas su 4½ tš., vengrų dm Portišas 4 tš. ir sovietų dm M. Talis 3½ tš. Taigi, pasaulio pretendenti varžybas kvalifikavosi ir tarpzoninių Bilėje šie trys: Larsenas, Petrosianas ir Portišas, o Talis atkrito. Iš tarpzoninių Maniloy įsklykaviko, kaip anksčiau skelbėme, brazilas Meekingas, čekas Horstas ir sovietų Polugajevskis.

— Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185th St., lapkričio 13-14 įvyks ŠALPASS šachmatų pirmenybės, kuriose pasidėdės dalyvauti iš N. Yorko Arūnas Simonaitis ir Edvardas Staknys. Iš Bostono — Ričardas Grauslys, Tomas Girnius ir Kazys Merkis, ir Clevelando šachmatininkai. Kas dalyvaus iš Chicago, Detroito ir Kanados dar neturima žinių. Informuoti varžybų reikalų prašoma pas dr. Algirdą Nasvytį, Cleveland, Ohio, tel. 1-216-721-4181, ar vietos lietuvių sporto klubuose, nes ŠALPASS-gos Centro valdyba šiuo reikalu išsiuntinėjo jiems žinias (Pranešimus Nr. 13-76).

Kazys Merkis

Kazio Barausko

Is "Draugo" Rimties Valandėlės parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualius, V. Bagdanavičius laidojant vėlionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlionio taip ne domino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėję ir giliai su aškaupę".

Knygos išleidimas sutampa su j 70 m gimimo ir 45 m kunigystės sukaktimi

Kaina \$4.00 Gaunama "Draugo" 3543 W. 63 St., Chicago, IL 60629 (Persiuntimas 25 centai ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mo-
nėstį)

... Bendrų tremties vargo kelių prieteliui ir kolegai

A. + A.

Dipl. inž. EDUARDUI MALCANUI mirus,

jo žmonai BIRUTEI, dukterims REGINAI PETRAUSKIENEI, ALDONAI GRINIENEI, sūnui VYTAUTUI su šeimomis ir kitiems giminėms giliausia užuojauta reikšdama kartu liūdži.

Č. Tamašauskas

Uoliam Miškininkų Sąjungos nariui

A. + A. VINCUI DABRILAI mirus,

jo žmoną MARIJĄ, dukrą RASĄ su artimaisiais nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvos Miškininkų Sąjungos Išeivijoje Valdyba

A. + A. LEONIDAI SODEIKIENEI

mirus,

jos dukteriai BIRUTEI su vyru JUOZU SKORUBSKAMS ir jų dukteriai RIMAI nuosirdžiai užuojautą reiškia

Kunigunda ir Kazys Gudėnai

Brangiai mamytei Lietuvoje mirus,

ALEKSĄ LAURAITĮ ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

Anastazija ir Jurgis Bukšniai

A. + A.

JONUI ŽERELIUI Lietuvoje mirus,

jo seseriai, mūsų narei OLGAI VALENTINIENEI ir mūsų draugijos pirmininkei DANGUOLEI VALENTINAITEI ir kitiems giminėms reiškiamo nuosirdžiai užuojauta.

Lietuvos Dukterų Draugija

Savo bičiulius JUZĘ ir STASĮ RAMUS ir jų SŪNUS SU SEIMOMIS, liūdinčius dėl Juzės sesers

A. + A. JADVYGOS KVIEČINSKIENES

mirties, nuosirdžiai užjaučiame ir jungiamės į jų skausmą.

V. ir J. Bagdanavičiai
P. ir P. Balčiūnai
M. Dimšienė
D. ir V. Garbonkai
L. Gudeliūnė
A. ir S. Inčaičiai

E. ir E. Juškevičiai
Kun. P. Patlaba
I. ir J. Siručiai
V. ir J. Skleriai
E. ir B. Užemiat

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Tel. Grovenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 90th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
6248 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1448 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APYLINKINIS MUS

× Moksleivių ateitininkų Padėkos savaitgalio kursai prasidės trečiadienį, lapkričio 24 d. vakare ir baigsis sekmadienį. Dėl tolimosios informacijos prašome kreiptis pas Liną Mikulionį, 4225 Gunther Dr., Sterling Heights, MI. 48077. Tel. 313-979-8259

× A. a. Melionas Balsevičius, 84 metų amžiaus, mirė praėjusią savaitę po trumpos ligos. Jis dalyvavo savo bičiulio Martino Kasparačio šerme, suklupo ir, nuvežtas į ligoninę, po trijų dienų mirė. Melionas buvo vienas uoliausių draugo "Draugo" skaitytojų. Jis sakė, kad, kai "Draugas" neatina, yra tuščia diena. Jis gyveno pas savo dukrą Stankienę, Ole Davidson Rd., Racine, Wis. Laidojamas šiandien iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios Racine Kalvarijos Kapinėse.

× Louis Zurlis, Chicago, Ill., nusipirko "Drauge" didesnę kiekį kalėdinių kortelių ir paliko 20 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× M. Kizis, Windsor, Kanada, atsuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Pr. Visockis, Madison, Wis., nuosirdžiai laišku padėkojo "Drauge" leidėjams už gerą dienraštį, palinkėjo sėkmingo darbo ir atsuntė 10 dol. auką. Dėkui.

× V. Sakas, Hamilton, Kanada, atnaujino prenumeratą, nusipirko lietuviškų knygų ir pridėjo 9 dol. auką. Ačiū.

× Po 7 dolerių auoko: P. Pekarskas, Dehli, A. Tėvelis, Hamilton, Ignas Pakulis, Chicago, V. Narkevičius, Cambridge, Petras Pečenkis, Elizabeth. Visiems geradariams malonus ačiū.

× Po 4 dolerių auoko: Jonas Kulikauskas, J. Lapinskas, E. Dėdinas, Ignas Medziukas, Kazys Gaizutis, A. Krabliauskas, R. Šileikaitė. Ačiū.

× Liet. Fondo valdyba, JAV, bių LB East Chicagos, Ind. apylinkės valdybos pirmininkui Vyta. Damašui prašant, pasakė Algį Skudrą LB Igalitiniu prie minėtos apylinkės. A. Skudras — jaun. kartos atstovas, kad ir užimdamas nelengvas apylinkės sekretoriaus pareigas, surado laiko kartu su valdyba sukelti Fondui tūkstantinę, kuri bus įteikta LF valdybos pirm. dr. A. Razmai per vykstantį lapkričio 13 d. LB East Chicagos apylinkės ruošiamą balių. (pr.)

× Trisdešimt dienų po a. a. Stasio Tiškevičiaus mirties šv. Mišios už jo sielą bus atnaujamos trečiadienį, lapkr. 10 d., 8:30 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Prašau gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose, o po pamaldų atsilankyti į Ramunos valgyklą pusryčiams. Marcelė Tiškevičienė (pr.)

× LKM Akademijos X-jam suvažiavimui parenti ir Akademijos darbas išleisti auoko: Dr. Ant. Matukas, Putnam, Conn., 100.00 dol., Alfonsas Smilgskis, Toronto, Ont., 100.00 dol., Dr. Adolfas Baltukėnas, Akron, Ohio, 50.00 dol., Paulina ir Leopoldas Heiningai, Detroit, Mich., 50.00 dol., Dr. Romas Zalubas, Silver Spring, Md., 50.00 dol. (sk.)

× ANTRO KALMO programoje šiemet deramai atspindės suaktyvinių metų dvasia. Įsitikinsite atsilankę lapkričio-13, 14, 20 ir 21 d. d. Playhouse, 2515 W. 69th St. Rezervacijos 484-7004. (pr.)

× Visos studijuojančios vyr. skautės, norinčios priklausyti akademikių skaučių draugovei, kviečiamos atsilankyti į kandidatų sueigą, kuri įvyks lapkričio 14 d., 4 val. popiet. t. n. A. Ramanauskaitės namuose, 7143 S. Troy St. Šioje sueigoje labai laukiamos ir visos ASD priklausančios tikrosios narės ir filiterės.

× Studentų ateitininkų draugovės susirinkimas įvyks ateinantį šeštadienį (lapkričio 13 d.) Jaunimo centro kavinėje 7:30 val. v. Visi draugovės nariai ir naujai įstojantys jaunieji būtinai dalyvauja.

× Sol. Daivos Mongirdaitės recitalis įvyks lapkričio 21 d. 3 v. p. Jaunimo centre.

× Moterų rūbų projektuotojas Randy Randazzo, kurio rūbai buvo modeliuojami Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje, atvyksta į Chicago. Lapkričio 11-13 dienomis nuo 10-8 v. vak. bus rodomi jo rūbai Joseph Oakbrook krautuvėje, Oakbrooke, Ill.

× Kun. Ed. Statkus iš Grand Rapids mums rašo: "Labai ačiū už kalėdines korteles ir kalendorių. Siunčiu auką už Jūsų didelį vargą". Kartu pridėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Pranas Gaizutis, P. E., Oakville, Conn., nuosirdus skaitytis, išreiškė pasitenkinimą dienraščiu, atsiusdamas 15 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× K. Daugvydas, Detroit, Mich., nuolat paremia "Draugą". Ir dabar atsuntė 10 dolerių. Labai ačiū.

× Balys Holušas iš E. Chicagos auokojo 10 dolerių. Ačiū.

× J. Balbatas iš Clevelando dažnai paremia "Draugą". Ir dabar atsuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Vincas Vitrakis, Chester, Pa., dėkodamas už kalėdines korteles, atsuntė 10 dolerių. Dėkojame.

× Petras Giedrimas, Chicago, Ill., auokojo 7 dol. Dėkui.

× V. Raulinaitis, Fresno, Calif., atsuntė didesnę auką. Dėkui.

× Visi kviečiami į Jūr skaurių ir budžių rengiamą "Baltijos Puotą" šeštad., lapkr. 13 d., 7:30 v. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Įdomi programa, karšta vakarienė ir šokiai. Stalų rezervuoti tel. 476-3875. (pr.)

× Kad palengvintų "Pirmyn" chorui "Grafo Luksemburgo" operetės pastatymo našą, nuolatini choro mėcenatai: Martja ir Antanas Rudžiai, Dan Kuraitis ir Walter Rask-Rasčiauskas paukojo po 300 dolerių. "Pirmyn" choras labai dėkingas savo mėcenatams ir rėmėjams už aukas, kurias jie, pagerbdami muz. Steponavičių, skyrė šios operetės pastatymui. Operetė statoma šį sekmadienį, lapkričio 14 d., 3 val. p. p. Marijos aukštesniosios mok. salėje. Bilietai gaunami "Marginiuose". (pr.)

× Ieškoma lietuvių šeima, kuri, gyvendama prie Lietuvos Klubą pastatytame bute, galėtų eiti klubo prižiūrėtojų pareigas. Pageidautina, kad moteris galėtų vadovauti virtuvei, o vyras galėtų patarnauti bare. Atlyginimo ir smulkesnių informacijų reikalau kreiptis į klubo pirmininką A. Karnį, 6900-10 Ave., North, St. Petersburg, Florida, 33710. Telefonas (813) 345-2738 (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas 484-7004. (pr.)

Svečiai sol. Pr. Ragienės recitalyje Jaunimo centre Chicagoje spalio 31 d.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PRASMINGAI PAMINĖTAS KOMPOZITORIUŠ J. ZDANIUS

Prieš vienerius metus (1975. X. 23) Hot Springs, Ark. mieste, bet Chicagoje ilgą laiką gyvenęs ir dirbęs, a. a. kompozitorius Jonas Zdanis pėreitą sekmadienį buvo paminėtas trimis atvejais. Šv. Mišias už jo sielą Jėzuitų koplyčioje atnaušo ir pamokslą pasakė kun. J. Venckus, SJ. Mišių metu solo gražiai giedojęs sol. Genovaitė Mažeikienė, muzikui Manigirdui Motekaičiui akompanuojant. Tuojau po pamaldų didžiulis būrys velionio bičiulių ir gerbėjų nuvyko į Šv. Kazimiero liet. kapines, kur kun. Algimantas Kezys pašventino ant velionio kapo pastatytą dailių paminklą, sukalbėjo maldas ir tarė žodį. Paminklas — lietuviškas Rūpintojėlis su kryžiumi — skulptoriaus Aleksandro Marčiulionio darbas, labai skoningas, dailus, prasmingas.

3 val. po pietų Jaunimo centro didžiojoje salėje sušaukta muz. Jono Zdaniaus kūrinių popietė, kurią pradėjo Petras Petrutis, pažymėdamas, kad, nors kūrėjas prieš metus mirė, jis liko gyvas savo kūryboje. Pati popietės programa susidėjo iš šokių, žodžių, dainų ir Jono Zdaniaus muzikinių kūrinių, o taip pat iš jo aranžuotų lietuvių liaudies dainų.

Pirmiausia žinoma baletininkė Violeta Karosaitė pašoko jos pačios sukurta "Sadute" ir "Audėjėle". Tada solistai D. Stankaitytė, V. Liorentas, muzikui B. Pakštui rageliu pritariant, padainavo "Tu mano motinėle", V. Liorentas — "Linėlį", D. Stankaitytė — "Batsiuvelį", o B. Pakšto liaudies instrumentų kvintetas (R. Dapkutė, B. Pakštas, R. Pakštaitė, E. Pakštaitė ir V. Vaitkus) darniai atliko "Ant marių krantelio". Tie patys solistai bei muzikai

× Ona Rojus iš Letbridge, Kanadoje, atsuntė malonius sveikinimus ir auką. Ačiū.

× Irena Kriščiūnienė iš Evergreen Pk., Ill., atsuntė 10 dol. auką. Dėkojame.

× Vladas Kaupas iš Philadelphiaus mums pasveikino, atsiusdamas 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dolerius atsuntė:

Stasys Melsbakas, Cleveland, Jonas Jasiūnas, Evanston, Vyta. Raulinaitis, Oak Lawn, Juozas Jurkėnas, Worcester, K. ir E. Majauskai, Chicago, Pranas Žilvitis, Tillsonburg. Visiems maloniai dėkojame.

× Dėkodami už korteles, po 5 dol. auokojo:

Aug. Urbelis, Melrose Pk., K. Totoraitis, Springfield, Danutė Norkaitis, Chicago, Pranas Zitkus, Chicago. Medislovas Vaišvila, Chicago. Visiems tariame malonų ačiū. × Aukų po 5 dol. atsuntė: Alice Tamulis, Mt. Alvie, Genė Dambras, Mount Prospect, Elena Juknevičienė, Chicago, Kostas Varekojis, Chicago, Zigmąs Budelskis, Schiller Park, Kazys Normantas, Chicago, Elena Wasilewski, Broadview. Visiems malonus ačiū.

dar pateikė "Siūbau, lingau paukštelis", "Mergelė sode vaikščiojo", "Lopšinę". V. Liorentas atliko Prūsų lietuvių dainą "Kol jauns, nevedęs, buvau", D. Stankaitytė — "Mergaitė", V. Mačernio poezijos posmus jautriai pateikė L. Rastenytė-Lapinskienė, A. Dikinis — B. Brazdžionio "Per pasaulį keliauja žmogus".

Meninė programos dalis buvo baigta J. Zdaniaus labai giliu religiniu kūriniu "De profundis" (Iš gilumos), parašytą pagal Bern. Brazdžionio to paties vardo eilėraštį. Jo muzikinę dalį atliko solistai Bronius Maciukevičius, Genovaitė Mažeikienė, Margarita Momkienė, V. Momkus. Deklamacijų dalį atliko L. Rastenytė ir A. Dikinis. Visiems planinu akompanavo muzikas Darius Lapinskas.

Iš viso a. a. Jono Zdaniaus pagerbimas, atliktas Jaunimo centro rūpestiu, buvo, nors trumpu laiku, labai gerai ir prasmingai paruoštas. Už tai reikia padėkoti tiems, kurie padėjo. A. Kezui, komp. Dariui Lapinskiui, Petriui Petručiui, B. Pakštui, solistams, aktoriams, muzikams. Visa meninė programos dalis trukėjo 70 minučių, nenuvargino klausytojų ir dar kartą įrodė, kad geram minėjimui nereikia kelių valandų programos. I minėjimą buvo iš Hot Springs atvykę ir žymia dalimi jį surošti padėjo muziko žmona Julija Zdanienė ir sūnus (taip pat muzikas) Almis Zdanis. Jaunimo centro didžioji salė buvo apyplinta. (bk)

SERAPINŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Artimų svečių būriui susirinkus Teodoros ir Igno Serapinų bute Chicagoje, lapkričio 6 d. buvo pademonstruota nauja Teodoros įdainuota plokštelė, fortepijonu palydint muz. M. Motekaičiui.

Plokštelėje 14 dainų: Aš jauna eisiu ir Vai leidžia, (V. Jakubėnė), Dovanų (Petrauskas), Už upelių (Mikulskis), Kad galėčiau (Dirviaskaitės), Piemenėlis (Petrauskas), Prisiminimas (Gudauskienė), Oi aš vakar (Banaičio), Ganiau (Karoso), Aš, anyta (C. uodžio), Už balto stalo (Banaičio), Anapus saulės (Brock), Daina apie Nemunėlį (Tallat-Kelpšis), Laktingalos giesmė (Kuprevičiaus). Plokštelė sėkmingai sukurta, ryški. Tai jau trečia T. Serapinienės solo plokš-

Brighton Parko, Chicagoje, LKM s-gos 20 kp. moterys paminėjo JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktį. Čia matyti Grasilda Meiluvienė, 20 kp. pirm., ir Ona Paurazienė, apskrities LKM s-gos pirm. Nuotr. P. Maletos

telė. Ankstyvesnės — Motulė mano, Po tėvynės dangum. Sol. T. Serapinienė nuo seniai pamėgusi dainą. Kaip plokštelės viršely (A. Beleskos), ji pati pareiškia: "Nuo pat jaunystės giliai mano širdyje gimė ir daina". Chicagoje ji balsą lavino dirbdama su sol. I. Motekaitiene. Plokštelė dainininkės artimesiems bus brangus prisiminimas.

Z. Juškevičienė plokštelės klausysiu vardu pasveikino dainininkę su šiais laimėjimais. Prieš vakarienę kun. J. Prunskis sukalbėjo maldą. Jis priminė, kad tą dieną yra ir kita šventė: Igno Serapino 70 m. sukaktis. Iškėlė jo taurių būdą ir plačius darbus liuanistikos srityje, pažymėdamas, kad jo neakivaizdinio liuanistikos instituto skyrius siekia kelis kontinentus. Kalbėjo ir prof. P. Jonikas, Lit. inst. rektorius, iškeldamas suaktyvininko sugebėjimus ir pasiaukojimą. Sveikinimo žodį pasakė dr. V. Dargis.

Ign. Serapinas priminė, kad ir prof. Jonikas sulaukė 70 m. sukakties. Jubiliatų garbei sugiedota "Ilgiausių metų" ir "Valio". J. Daugl.

CICERO LB APYLINKĖS VAKARAS

Tradicinį Cicero LB apylinkės rudeninį vakarą praėjusį šeštadienį Sv. Antano parapijos salėje pradėjo apyl. pirm. A. Venclovas, pasveikindamas gausiai susirinkusius svečius ir padėkodamas visiems, kurie prisidėjo prie vakaro surošimo. Vakari vadovauti paskaitė J. Bobiniene. Parapijos kunigų ir atostogaujančio klebono J. Stankėvičiaus vardu svečius pasveikino ir po to invokaciją sukalbėjo parapijos vikaras kun. dr. Ant. Juška.

Po karštos, skanios vakarienos I. Motekaitienės studijos mokinės Aušra Baranaitė ir Zita Petkevičienė padainavo keletą dainų. Pastebėtina, kad abi solistės kiekvienai dainai išėjo su tinkama kostiumais ir tai sudarė tam tikrą operinę nuotaiką. Pradžioje abi padainavo ištrauką iš Čaikovskio Pikų Damos, po to Humperding Jonuką ir Gretutę. Vėliau Brahmsio Čigonę ir Rossini Kačių duetą. Akompanavo muz. M. Motekaitis, Abi dainininkės buvo šiltai sutiktos ir svečiams prašant padainavo Bražinskio Nemunėlį ir vieną Vanagaičio kūrinių. Iteikus gėles, į sceną iššaukta I. Motekaitienė, kuriai, kaip jaunųjų solisčių mokytojai, taip pat svečiai išreiškė padėką gausiais plojimais.

Po programos gražiai, rudeniskais motyvais Laimos Pupelytės ir Vidos Naujalytės išpuošto salė svečiai turėjo progos pabendrauti ir pasišokti. Neolituau orkestrui grojant. Buvo rožių šokis, vėliau dovanų dalinimas, kurias suaukojo vietos lietuviai. Dalinimui vadovavo J. Arštikys.

Tenka pastebėti, kad svečių buvo ir iš tolimesnių apylinkių, East Chicagos, Melrose Parko, Clarendon Hills, Glenn Elyn, Chicagos ir kt. Visi galejo draugiškai, kaip viena šeima, pabendrauti, pasidalinti išpuoštais ir pasilinksminimais. Tokie renginiai iš LB valdybos pareikalauja nemaža darbo ir pastangų, bet ir rezultatai būna geri tiek lėšų tel-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Dr. Jurgis Gimbutas Los Angelėj. Lituanistikos Instituto prezidento pirmininkas dr. J. Gimbutas š. m. spalio 26-31 dienomis lankėsi Los Angelėj. Improvizacinių diskusijų ratelio, vadovaujamo Ramintos Rasla-vičiūtės-Laub, pakviestas, svets padarė platų ir išsamų pranešimą apie Instituto veiklą ir kitas kultūrinės aktualijas. Susirinkimas vyko dr. Stasio Danio bute. Dieną prieš tai svets dalyvavo ir pranešimą padarė Los Angeles skautininkų ramovės susirinkime. Vėliau, kitą dieną jis dalyvavo Los Angeles radijo "Baltic Heritage" lietuvių skyriaus suroštame folkloriniame mitologiniame parengime. J. K.

OKUP. LIETUVOJE

— Kurtuvėnų mokyklos kime įrušta ažuolinė skulptūra rašytojui Poviliui Višinskiui atminti. Skulptūrą padarė kurtuvėniškis Vitalis Lukošaitis. P. Višinskis Kurtuvėnuose gyveno XX a. pradžioje, dalyvavo lietuviškoje veikloje, tautos atbudimo darbe, mokytojav.

— Rašyt. Juozo Grušo kūrybinis vakaras buvo suroštas Maskvoje. Akademinis teatras ta proga pastatė jo tragikomediją "Cirką". Buvo nuvykęs ir pats rašytojas.

Clevelande šaulių kuopos pirm. dr. K. Pautienis kalba apie pirmąjį nepriklausomybės kovose žuvusį karininką Juozapavičių, minint jo 57 m. mirties sukaktį. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

AUSTRALIJOJE

— Sydnejaus lietuvių klubo metinis narių susirinkimas buvo gausus — sutraukė net 195 narius. Pravedė Anskis Reizgys. Nežiūrint sunkios ekonominės padėties, klubas turėjo 26.865 dolerius pelno. Naujo klubo valdybą išrinkti: Algis Migus-Migevičius, Anskis Reizgys, Vytautas Simniškis, Vytautas Juška, Rimas Skeitys, Bronius Genys ir Gediminas Sauka.

— Leonas Pilipavičius, žinomas spaudos darbuotojas, Anglijos zonoje ėjęs "Aktualiųjų informacijų" buvęs redaktorius, šiuo metu serga. Jam gresia neišvengiamas kojos amputavimas.

— Sydnejuje įsisteigė šaulių moterų padalinys. Vadovė išrinkta C. Protienė.

— A. a. Ona Šilerienė, 82 m. amžiaus, mirė ir buvo spalio 30 d. palaidota Geelongo kapinėse. Atsisveikinimo žodį tarė Liet. Bendruomenės apylinkės pirmininkas dr. S. Skapinskas. Velionė uoliai remdavo lietuvių parengimus ir kitas pastangas.

— A. a. Jonas Kemeža mirė spalio 30 Melbourne, sulaukęs 58 metų amžiaus. Palaidotas Fawknere kapinėse.

— A. a. Petras Petrakis, še-dviškis, mirė lapkričio 1 d. Melbourne, sulaukęs 85 metų amžiaus. Palaidotas lapkričio 4 d. Fawknere kapinėse. Lietuvoje liko trys seserys, Australijoje gyveno vienas.

KANADOJE

— Keturių moterų dailės paroda buvo surengta spalio 23-24 kimo, tiek artimesnio pabendra-vimo prasme. P. Svilius

d. L. namuose. Kūrinius išstatė Gražina Baisienė, Gražina Krašauskienė, Sofija Pacevičienė, Genė Valiūnienė. Parodą atidarė dail. E. Docienė, dalyvaujant būriui lankytojų.

PAS LATVIUS

— Švedijos radiofonas dažnai perduoda lietuvių išveivų rašytojų bei poetų kūrinius.

— Latvijos pasiuntinybė Washingtone jau daugelis metų leidžia periodinį biuletinį anglų kalba — "Latvian Information Bulletin", kuriame pateikia nemaža žinių iš lietuvių išveivijos politinės veiklos ir žinių iš Latvijos gyvenimo. Biuletinio adresas: Latvian Legation, 4325 Seventeenth Street, N. W., Washington, D. C., 20011.

CHICAGOS ŽINIOS

BEDARBIAI

Chicagoje spalio mėnesį bedarbių sumažėjo 0.2%, bet vis dėlto jų buvo 7.4%. JAV-se bedarbių skaičius padidėjo.

RADO PAVOGTAS PREKES

Padariusi kratą bute 4208 W. Iowa st., Chicagoje, policija surado pavogtų prekių iš Marshall Field ir kitų krautuvų už 25,000 dol. Areštuota Estelle Bataglia, 47 m.

PERSAUTAS PRIEŠ GIMSTANT

Kelvin Ruffin, naujagimis, kuris buvo persautas motinos kūne dar prieš gimimą, išleistas iš Illinois univ. ligoninės visiškai normalus. Kulka buvo pažeidusi jo vidurius, bet gydytojai sujungė perkirstą žarną. Jo motina ir jis buvo persauti gegužės 23 d.

NAUJIENA O'HARE

O'Hare aerodrome įrengti nauji elektroniniai nusileidimo įtaisai ir lėktuvams nereikės tiek ilgai gaišti laukiant eilės nutūpti.

KATALIKAI ATSTOVŲ RČMUOSE

Iš 24 Illinois valstijoje išrinktų į Atstovų rūmus Washingtono 13 yra katalikų.

TRAGEDIJOS NESIBAIGIA

Chicagos priemiesty Franklin Parke sekmadienį nušautas Jame Faulkner, 27 m., kai jis sėdėjo automobily prie savo namų. Velionis paskutiniu metu buvo be darbo, bet anksčiau buvo tavernų vedėjas.

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atvira ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia kelius į saugų visų gerbūvį.

Knyga gaunama ir Drauge. Kaina kietais viršeliais — \$5.95, minkštais — \$3.95.

THE BALTIC NATIONS

Prof. dr. BRONIO J. KASLO naujas anglų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji — saugumo siekius sritinėje integracijoje, trečioji — II D. karo įtakos analizę tautiniu ir tarptautiniu požiūriu. Veikalas gražiai išleistas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovana. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užakyti pastu.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai prideda 60c mokesčių ir persiuntimo išlaidas.